№ 297. A° 1862.

ZATURDAG 13 DECEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer.................... - 0.20
Andere Advertentiën per regel............... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Van heden af zal deze COURANT *gratis* worden toegezonden aan hen die zich tegen *1 Januarij 1863* daarop abonneren.

KENNISGEVING.

Verkiezing van twee Leden voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten, dat in de vergadering van kiesgeregtigden, den 10 dezer maand gehouden op het Raadhuis, tot *Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken* bij herstemming zijn gekozen de Heeren H. MULLER Sz. en C. W. HOYACK, en zulks ter vervulling van nog twee met ultimo December aanstaande, door gewone aftreding te ontstane vacatures.

Rotterdam den 12 *December* 1862.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. *de Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 11 *december*. — Men verneemt dat de overblijfselen van wijlen den Prins-Gemaal vóór 14 dezer uit den Koninklijken grafkelder in St. George's kapel, Windsor, zullen worden vervoerd naar het nieuwe Koninklijke mausoleum, dat in Frogmore Gardens wordt gebouwd.

— De aangekondigde meeting ten gunste van Griekenland heeft gisteren in London Tavern plaats gehad. Een aantal Grieken was tegenwoordig. De heer Crawford, Parlementslid, presideerde. De heer Cochrane, Parlementslid, deed de beide eerste voorstellen, waardoor de vergadering belangstelling betuigt in de poging tot wedergeboorte, door de Grieksche Natie gedaan, en erkent dat de verandering van dynastie noodzakelijk was.

De heer Cartwright, een Ioniër van geboorte, hield een uitvoerige rede over den tegenwoordigen staat van zaken, en verklaarde ten slotte, dat hij geen middelweg zag tusschen Prins Alfred als Koning van Griekenland en de Republiek.

De beide voorstellen werden aangenomen.

Daarop deed de heer Seymour, Parlementslid, twee andere voorstellen, waarbij de vergadering verklaart, dat volgens hare verwachting de Grieken bij hunne wedergeboorte de regten van anderen zullen eerbiedigen, en den voorzitter dezer vergadering magtigt de genomen besluiten te brengen ter kennisse van het Grieksche committé. Ook deze voorstellen werden aangenomen.

De vergadering liep overigens rustig af, echter niet zonder dat een paar aanwezigen, in hun ijver voor de Grieksche zaak, uitdrukkingen bezigden, die den lachlust van het meer bezadigde publiek in hooge mate prikkelden.

— Daily News bestrijdt het denkbeeld, dat vreemde Mogendheden het regt zouden hebben aan Griekenland een Vorst op te dringen. Uit dien hoofde bestrijdt het dagblad ook de candidatuur van Koning Dom Ferdinand. Slechts in één geval, beweert het, kan dit noemen van candidaten geoorloofd zijn, wanneer men namelijk de Grieken aantoonen wil op welke personen zij hunne keus zouden kunnen vestigen, indien zij daartoe lust gevoelden. Overigens moet men de Natie geheel vrij laten, en van candidaturen in dien zin, dat eerst de candidaat en later eerst de Natie door buitenlandsche Mogendheden gepolst wordt, kan geen sprake zijn; willen de Grieken zelf voor zij iemand den troon aanbieden vragen of hij die zou aanvaarden, dan is dit iets anders.

— Van wege de Admiraliteit is uitgegeven de getijtafels voor de havens van Engeland, Schotland en Ierland, voor het aanstaande jaar 1863, volgens de berekening van den kapitein t/z. John Burdwood.

— Volgens de laatste berigten uit New-York wordt „uit zeer goede bron" vernomen, dat het Britsche eskader onder admiraal Milne den Zuidelijken kaper Alabama najaagt.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 December.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Ofschoon Garibaldi nog niet genezen is, spreekt men reeds druk over zijne plannen voor de toekomst. Men dicht hem het voornemen toe, eene reis door Italië te ondernemen; daarbij zou hij de geheele partij van handelen willen vereenigen en den Koning rondweg het voorstel doen, om òf het werk der unificatie te voltooijen en voorwaarts te rukken, zelfs in weerwil van Frankrijk, òf wel om de ondersteuning van de revolutionaire partij te verliezen en af te zien van eene regering over de Italiaansche monarchie. Als de Koning het eerste onderdeel van dit alternatief aanneemt, zal men zich aan zijne zijde scharen, op voorwaarde dat er wezenlijk nationale Ministers worden verkozen; weigert hij, dan zullen de Garibaldianen zich aansluiten aan Mazzini en de monarchale idée vaarwel zeggen.

't Is zeer waarschijnlijk dat Garibaldi den zeker langdurigen tijd dat hij nog convalescent blijft, wil doorbrengen met een reisje door Italië, en zoo de plannen die men hem toedicht ernstig gemeend zijn, is het te hopen dat er in tijds gebeurtenissen zullen plaats grijpen, welke hem zullen ontslaan van het treurig uiterste om geheel met den Koning te breken.

Niemand gelooft intusschen, noch in Frankrijk noch in Italië, dat het nieuw opgetreden Kabinet blijvend kan zijn. De Kamers zullen eene voorloopige credietwet aannemen en dan uiteengaan om in de maand januarij wederom bijeen te komen, als wanneer er een nieuw Kabinet moet zijn.

Le Constitutionnel hangt heden een akelig tafereel op van den toestand in Griekenland „aan de anarchie prijs gegeven" en beveelt de candidatuur van den vader des Konings van Portugal met den meesten nadruk aan.

Voorts zegt La Patrie heden avond, dat het Voorloopig Bewind in Griekenland, kennis bekomen hebbende van het concentreren van belangrijke Turksche strijdkrachten op de Grieksche grenzen, zoomede van het feit dat in Turksche dienst zijnde benden Albanezen reeds invallen op Grieksch grondgebied hadden gedaan, zich den 24 november heeft gewend tot den minister van Griekenland te Konstantinopel, met eene nota, waarbij bevreemding wordt betuigd dat men Turkije maatregelen ziet nemen welke zeer geschikt zijn om de gemoederen te overprikkelen en betreurenswaardige verwikkelingen te doen ontstaan. Alle verantwoordelijkheid voor de gevolgen, welke zouden kunnen geboren worden uit deze handelingen der Turken, werpt het Voorloopig Bewind dan ook van zich af.

Men begint zich te Parijs weder bezig te houden met de aanstaande opening der zitting van onze Wetgevende Vergaderingen. Zij zal maandag 12 januarij aanvangen, en reeds heden zegt La France dat men levendige beraadslagingen in den Senaat te gemoet ziet over de vraagstukken van binnenlandsche en buitenlandsche politiek. Dat zal wel met andere woorden beteekenen dat de heer de la Guéronnière eene redevoering zal houden.

Bij het departement van buitenlandsche zaken is men druk bezig met het in orde brengen van het Blue book, of ten onzent juister genaamd het gele boek, waarin alle diplomatieke stukken van het afgeloopen jaar worden opgenomen.

De zitting zal echter wel geregeld afloopen, even als het vorige jaar, en de algemeene verkiezingen zullen vermoedelijk niet voor het uiterste tijdstip worden aangekondigd, uit vreeze dat men der partijen te veel tijd mogt laten om hunne oppositie te organiseren. Alles zal daarop wel nederkomen, dat het zoo onbelangrijk cijfer der oppositie veelligt met een paar afgevaardigden is vermeerderd. In deze hoofdstad rekent men op drie republikeinsche candidaten; misschien wordt er ook te Bordeaux een verkozen, en in andere districten veelligt twee of drie Orléanisten. Bij slot van rekening zal het Wetgevend Ligchaam dus niet veel van aanzien zijn veranderd.

Er wordt druk gesproken over een ophanden zijnde uitstapje naar Rome door den kardinaal aartsbisschop Morlot. Die reis tracht men natuurlijk in verband te brengen met de hervormingen, welke de H. Stoel zou voornemens zijn in te voeren.

Altijd blijft men ook nog gewagen van het eerlang uitgeven eener Italiaansche leening. Inmiddels hebben alle dagbladen te Parijs bevel gekregen geenerlei buitenlandsche fondsen, welke niet ter beurze mogen worden verhandeld, aan te kondigen. De heer von Rothschild moet zich met de uitgifte van de nieuwe Italiaansche leening slechts op twee voorwaarden willen belasten: 1°, dat hij vrijheid behoude om zelf het tijdstip te kiezen waarop hij de effecten zou in den handel brengen, en 2°, wanneer hij vooraf zekerheid heeft dat die nieuwe schuldbrieven ook op onze beurs mogen worden verhandeld en genoteerd. Daar op dit oogenblik de beste verstandhouding schijnt te heerschen tusschen den minister Fould en baron von Rothschild, twijfelt men er niet aan of deze voorwaarden zullen ten slotte wel worden ingewilligd.

Ik hoor ook spreken over een zeer uitgestrekte internationale bank, die haren hoofdzetel te Parijs zou hebben, te stichten door Fransche en Hoogduitsche bankiers. Met het doel om daarover in onderhandeling te treden, moeten de heeren Philippi van Elberfeld en Oppenheim van Keulen reeds in deze hoofdstad zijn aangekomen.

Het huwelijk van den senator Canrobert, maarschalk van Frankrijk, met mej. Macdonald, kleindochter van den maarschalk van het eerste Keizerrijk, zal in de maand januarij worden voltrokken.

In de tooneelwereld doet zich nog al levendigheid voor. Zoo wacht men nu in het Théâtre-Français de opvoering van een nieuw stuk, door de heeren de Courcelles en Dennery, getiteld: „De beginselen van 1789." Die comedie zal wel levendig toegejuicht worden, althans wanneer die beginselen zelven niet in comedie-spel zijn verdraaid!

Prins Napoleon moet zich, volgens sommigen, bezig houden met het in gereedheid brengen van een tweeden druk zijner jongste brochure. Zijne vrienden meenen te weten dat daarin juister conclusien zullen gesteld worden dan in den eersten druk, die niet veel meer is dan eene opsomming van door ieder gekende diplomatieke stukken, zonder eenig duidelijk voorstel om te geraken tot oplossing der questie.

— De Correspondence Havas behelst een artikel over Griekenland, en daarin zegt het half-officiële orgaan dat het bij de beoordeeling der candidaten voor dien vacanten troon al dadelijk buiten aanmerking wenscht te laten dezulken, wier jeugd en onervarenheid hen van zelf buitensluit. Het noemt vervolgens den Prins van Hohenzollern Sigmaringen, Koning Ferdinand van Portugal, Aartshertog Ferdinand Maximiliaan van Oostenrijk, Prins Wilhelm van Baden en „Prins Hendrik der Nederlanden, broeder van den Koning van Holland, geboren in 1820, thans stedehouder des Konings in het Groothertogdom Luxemburg en bij gevolg reeds belast met het opperbestuur van eene werkelijke souvereiniteit."

„Onder al die Vorsten — besluit het artikel — moeten wij bekennen geene gevestigde voorkeur te hebben. Laat Griekenland zelf een keus doen en de Mogendheden die bekrachtigen, en wij zijn verzekerd dat de kalmte in dat schoone land zal wederkeeren, hetwelk alleen de fout had zich in den laatsten tijd te gemakkelijk over te geven aan bedriegelijke illusien, die het wel eens zeer noodlottig konden zijn."

— Horace Vernet blijft nog altijd zeer zorgelijk.

— De administrateuren van de nieuwe maatschappij voor de havens van Marseille, tegen wie eene aanklagt wegens laster door den bankier Mirès was ingediend, zijn door de correctionele regtbank van regtsvervolging ontslagen.

— De Zwitsersche Bonds-president Stumpfli heeft te Bern een vlugschrift uitgegeven, waarin de wederinkoop van al de Zwitsersche spoorwegen door het Bondgenootschap als het eenigste middel wordt aanbevolen om aan den ziekelijken toestand van het Zwitsersch spoorwegwezen een einde te maken.

— Uit Madrid meldt de telegraaf, hoe men daar verzekerde dat de generaal Concha zijn ontslag als gezant te Parijs genomen heeft, en als reden daarvoor zou hebben opgegeven dat hij voor de discussien over het Mexikaansche vraagstuk geheel vrij wenscht te zijn. De generaal Prim heeft de verdediging van zijn gedrag aangevangen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 11 *december*. — Uit de gewijzigde zamenstelling van het Ministerie meenen sommigen tot de voorgenomen ontbinding van het Huis der Afgevaardigden te mogen besluiten, hetwelk op zijn laatst in de volgende maand weder bijeenkomt, en uit die wijziging wel geen hoop op inwilliging putten kan. Men herinnert zich dat de nieuwe Minister van landbouw en nijverheid, de heer von Selchow, in de bekendmaking, met welke hij den 9 november zijn ambt als opper-president der provincie Saksen aanvaardde, met geen enkel woord van de Constitutie gesproken, maar wel gezegd heeft: „de onverbreekbare trouw aan onzen, ons van God gegeven Koning en Heer, de onvoorwaardelijke, geen offer schuwende toewijding aan zijne en 's Lands belangen, zal de grond zijn waarop mijn beheer rusten, van waar het uitgaan zal." En wat de antecedenten van den nieuwen Minister van koophandel, graaf Eulenburg, betreft, die, alvorens zijn tegenwoordig ambt te verkrijgen, tot onder-secretaris bij het ministerie van buitenlandsche zaken bestemd was, twintig jaren geleden was hij, toen nog Regerings-assessor, censor te Keulen. Na 1848 was hij raad in het Ministerie van binnenlandsche zaken, en ging toen naar Olmütz mede, maar verliet aldaar den heer von Manteuffel. Tijdens het Erfurter Parlement vergaderde was hij den generaal von Radowitz toegevoegd, kwam daarna weder bij het Ministerie van binnenlandsche zaken, en werd in 1852 tot consul-generaal te Antwerpen benoemd, van waar hij onder het Ministerie von Schleinitz in gelijke betrekking naar Warschau verplaatst werd, daarna bij het Ministerie van buitenlandsche zaken werd aangesteld, en daar werkzaam bleef tot dat hem de leiding der bekende Oost-Aziatische expeditie werd opgedragen.

— Volgens de Kreuzzeitung is de onder-secretaris van Staat bij het Ministerie van buitenlandsche zaken, de heer von Sydow, tot Pruissisch gezant bij de Bondsvergadering benoemd, en wordt door den heer Thiele, voormalig gezant te Rome, vervangen. Welke bestemming de heer von Usedom, thans gezant bij de Bondsvergadering, verkrijgt, is nog niet bekend.

— De heer Buchanan, de nieuw benoemde Engelsche gezant bij ons Hof, is hier aangekomen.

— Door den onlangs overleden professor dr. Guhl is aan de Koninklijke akademie van kunsten alhier een legaat van 6000 thaler, tot ondersteuning van hulpbehoevende kunstenaars of hunne nagelaten betrekkingen, gelegateerd, tot het aanvaarden van welk legaat de Koninklijke toestemming verkregen is.

— Volgens telegrafisch berigt is Prins Albert van Pruissen laatstleden zondag te Moskou aangekomen.

WEENEN 9 *december*. — Het rapport der finantiële commissie uit het Heerenhuis is gisteren openbaar gemaakt, verschilt in de gewigtigste punten van de beslissing van het Lagerhuis, en komt in andere de vorderingen nabij, door de Bank zelf in haar verzoekschrift aan het Heerenhuis ontwikkeld. Onder deze omstandigheden is het naauwelijks te voorzien dat, naardien ieder der drie factoren in deze aangelegenheid iets anders wil, vóór den 20 dezer maand, tot welk tijdstip de Zitting van den Rijksraad uiterlijk duurt, de vereischte eenstemmigheid zal verkregen zijn. Wel zal alles worden aangewend om het Lagerhuis tot toegevendheid te bewegen, maar die pogingen zullen denkelijk wel vruchteloos blijven, naardien dat Huis zijne eer in de zaak gemoeid acht.

Per Telegraaf.

LONDEN 12 December.

Volgens den laatsten wekelijkschen staat der Bank is het bedrag der in omloop zijnde bankbiljetten met £ 403,405 en dat van den voorraad edel metaal met £ 181,751 verminderd.

PARIJS 12 December.

De Moniteur zegt dat depêches uit Athene van 9 en 10 dezer niet gewagen van het feit, dat verschillende legatien te Athene troepen aan wal hebben laten komen, om hunne door volksbewegingen bedreigde hôtels te beschermen.

Bij het overhandigen der geloofsbrieven door den Russischen gezant heeft deze tot den Keizer gezegd, dat hij in last had de tolk te zijn der opregte vriendschap, door zijnen Souverein den Keizer toegedragen. Hij zou zijne zorgen aan de ontwikkeling der sympathie van twee groote Natien wijden, wier vereeniging gegrond is op de billijke ontwikkeling der wederzijdsche belangen. De Keizer antwoordde dat hij zich geluk wenschte met de sedert zes jaren tusschen den Czaar en hem bestaande betrekkingen, die zoo veel te meer kans van langen duur hebben, daar zij het gevolg zijn van wederzijdsche sympathie en van de belangen der beide Rijken. De Keizer had de regtvaardigheid van den Czaar op prijs leeren stellen, en draagt hem opregte vriendschap toe.

Volgens den heden publiek gemaakten maandelijksche staat der Fransche Bank is de specie vermeerderd met $23^3/_5$ millioen, de rekening met de schatkist met $25^4/_5$ millioen; het in portefeuille is verminderd met 38 millioen, de voorschotten met 23 millioen; de biljetten met $51\frac{1}{4}$ millioen, en de rekeningen met particulieren met 18 millioen.

PETERSBURG 12 December.

Het Journal de Saint Pétersbourg verzekert uit goede bron, dat de Mogendheden het eens zijn over de handhaving van het protocol van 1830, en zich nog niet over een candidaat hebben verstaan, alsmede dat er dezerzijds geen is voorgesteld.

TURIJN 11 December.

Al de nieuwe Ministers waren heden in de zitting der Kamer der Afgevaardigden aanwezig. De heer Farini las, na de zamenstelling van het nieuwe Kabinet te hebben medegedeeld, een programma voor, hetwelk met teekenen van goedkeuring ontvangen werd. Ziehier den hoofdinhoud der rede van den heer Farini: „Wij zullen aan de medewerking van het Parlement het noodig gezag ontleenen om de binnenlandsche organisatie te voltooijen, en om Italië buitenslands waardiglijk te vertegenwoordigen. De hervormingen in het beheer zullen de decentralisatie en de ontwikkeling der grondwettige vrijheden tot grondslag hebben. De openbare orde is de eerste voorwaarde der vrijheid." Daarop weidde de redenaar uit in lof van het leger, dat, op eene treurige proef gesteld, het voorbeeld van zelfverloochening en krijgstucht heeft weten te geven, door het gezag en de wetten te herstellen. Verder zeide hij nog: „In het onwrikbaar vertrouwen dat de Italiaansche eenheid ten slotte volmaakt zal worden, onthouden wij ons van beloften, die wel eens niet door onverwijlde uitkomsten zouden kunnen worden gevolgd. Laten wij de gebeurtenissen evenzeer zonder zelf begoocheling als zonder moedeloosheid verbeiden. Wij zullen zorg dragen voor het handhaven der alliantien, terwijl wij de onafhankelijkheid des lands beschermen." Hij besloot met een beroep op de eendragt van geheel Italië, hetwelk in den Koning verpersoonlijkt wordt.

Het relaas der Parlementaire Commissie, belast met de kennisneming van het rapport van den heer de Lamarmora over het rooverswezen, is het onderwerp van een rapport, waarmede de heer Pisanelli belast is. De heer de Lamarmora zegt in zijn rapport, dat het rooverwezen zijne kracht schept uit de ondersteuning die het in het land ondervindt. Talrijke benden verpesten het Vasteland van Italië, vooral op vier middenpunten: de Pauselijke grenzen, de oevers der rivier Fortare, de benedendeelen van Ofante en het district Crentisi. Het eerste wordt inzonderheid door de bende van Tristany doorkruist, die ongeveer honderd goed gewapende, met geld en ammunitie voorziene mannen sterk is; het tweede door die van Caruza, twee honderd man, bijna allen te paard, sterk. De bende Brindisi telt ongeveer tachtig roovers. Al deze benden worden hoofdzakelijk geruggesteund door de Camorra, de Bourbonnesche bemoeijingen en die der priesters. De domheid der lagere klassen, het gemakkelijk verkeer met de medepligtigen, de ongeschiktheid en traagheid van sommige autoriteiten, komen haar te hulp. Negentig duizend soldaten worden tot vervolging der roovers aangewend.

De commissie acht het rapport van den heer de Lamarmora onvolledig, naardien hij noch van de kleinere rooverijen noch van het rantsoeneren spreekt. Verder gelooft zij dat de hoofdoorzaak van het rooverwezen gelegen is in het weinig vertrouwen, door zekere personen nog in den tegenwoordigen staat der zaken gesteld. Men heeft besloten eene commissie tot nader onderzoek te benoemen.

Frans II is nog altijd te Rome, waar hij zich bezig houdt met het door de Regering gevolgd stelsel te berispen, en middelen aan de hand geeft om vertrouwen in te boezemen en de Natie te nopen zich bij de pogingen der Regering aan te sluiten.

MALTA 11 December.

Z. K. H. Prins Alfred is heden van hier scheep gegaan naar Napels.

BERN 12 December,

Gisteren is door den heer Frey-Herosée, hoofd van het departement van koophandel, en den burggraaf de Grimberghe, gezant van België, het handelstractaat tusschen Zwitserland en België geteekend.

KOPENHAGEN 12 December.

Het Gouvernement van Zweden heeft in eene nota lord Russell dank gezegd, dat hij aan dat Gouvernement zijne depêche over Sleeswijk niet gezonden heeft, daar die depêche alleen bestemd is voor de vijanden van Denemarken of voor hen, die met den wezenlijken toestand niet bekend zijn.

MADRID 11 December.

De generaal Prim heeft in den Senaat confidentiële brieven van den heer Jurien de la Gravière over de Mexikaansche questie voorgelezen en bijzonderheden medegedeeld over de candidatuur van den Aartshertog van Oostenrijk, door Almonte bevorderd, en brieven

van O'Donnell en Collantes, waarin zij, na kennis bekomen te hebben van het drijven van Almonte, hadden aanbevolen het verdrag van Londen stiptelijk uit te voeren. De Engelsche gezant had hetzelfde voornemen doen blijken. Nagegaan hebbende wat nu de beste gedragslijn was, had hij het verstandigst geoordeeld zich weder naar Europa in te schepen. Hij verzekert dat de Mexikanen geene monarchie willen; hij gelooft, dat de Franschen Mexico zullen binnentrekken, maar dat het eene lange en kostbare expeditie zal zijn zonder resultaat. Hij bewees door confidentiële en officiële bescheiden, dat hij de instructien van het Kabinet had opgevolgd.

LONDEN 12 December.

Koffij. Rio 66/ a 68/. — *Thee* vast; common Congo 12 a 13 d. — *Metalen.* Tin. Straits- 118/. Schotsch IJzer 54/6. — *Haver* 6 d. a 1/ lager. — *Boter.* Friess. 116/ a 118/. — *Lijnzaad.* Zwarte Zee 61/ a 62/, Morchansky 61/ a 62/. — *Talk* in loco 46/6 voor nieuwe, Dec. 45/6. Heden werden afgeleverd 374 en aangevoerd 580 vaten.

LIVERPOOL 12 December.

Katoen. Heden zijn 8000 b. afgedaan. Fair 25 a 27; middling 22½ a 23½. Deze week zijn verkocht 66,200 b., waarvan er 30,900 op specul. en 2900 voor uitvoer werden genomen. De aanvoer bedroeg 28,700 en de voorraad op heden bedraagt 253,400 b.

BERLIJN 12 December.

Rogge. Najaar 46½, voorjaar 46. — *Raapolie.* Najaar 14⅝, voorjaar 14½.

PARIJS 12 December.

Frankrijk 3 pc. 70.75, 70.60; dito 4½ pc. 97.75; Cred. Mobil. 1106. Fr. Oost. Spw. —; Russ. dito —. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. 50⅞. Italië —.

LONDEN 12 December.

De Geconsol. 3 pc. 92⅞. Rusland 4½ pc. 94. Spanje Buitenl. 3 pc. 55⅛; Amort. 23¾. Mexico 3 pc. 31⅝. Peru 4½ pc. 87½. Venez. 4½ pc. 23½. Holland 2½ pc. 66½. Grieken 15¾.

WEENEN 12 December.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 72.30; dito Nat. 5 pc. 82.—. Wissel op Londen ƒ 118.60.

FRANKFORT 12 December.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 59⅞; dito Nat. 5 pc. 67. Spanje 2 pc. 46½; dito 3 pc. 49½.

ANTWERPEN 12 December.

België 4½ pc. 99⅞; dito 2½ pc. —. Oostenr. Metall. 5 pc. 59⅞; dito Nation. 5 pc. 67⅛. Spanje 2 pc. 45½; dito Binnenl. 3 pc. 49⅞.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 12 December.

In het bij dit N.º behoorend **Bijvoegsel** *is opgenomen het vervolg van het uitvoerig verslag der heden gehouden* **Zitting** *van de* **Tweede Kamer** *der* **Staten-Generaal.**

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn eerst onderscheidene onderwerpen van minder aanbelang afgedaan.

Over het wetsontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst betrekkelijk het kanaal van Ter Neuzen heeft eenige discussie plaats gehad, ten gevolge van de nietopneming van het gansche verdrag, aan de goedkeuring der Staten-Generaal onderworpen, in het ligchaam der wet. De Kamer heeft met 36 tegen 14 stemmen het ontwerp aangenomen en daardoor beslist, dat deze vorm niet gebiedend door de Grondwet gevorderd wordt. Eene andere discussie had plaats naar aanleiding van de conclusie van het rapport der commissie, in wier handen was gesteld het adres van den heer R. F. baron van Raders, met aandrang tot verhooging van de tegemoetkoming aan de slaveneigenaren op St. Martin. De conclusie, om het adres ter griffie neder te leggen, werd zonder stemming aangenomen, doch het voorstel van den heer Heemskerk Az., om het verzoek om inlichtingen aan den Minister van Kolonien te verzenden, met 31 tegen 28 stemmen aangenomen.

Hierna zijn de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp betreffende de doorgraving van Holland op zijn smalst en den waterweg van Rotterdam.

De heer Godefroi bestrijdt de tegenstanders der doorgraving. Het amendement acht hij minder noodzakelijk, omdat de Regering, die de zaak ernstig wil, al vervalt de concessie, de zaak van Staatswege zal uitvoeren. De heer Dullert betoogt, dat het amend. art. 1 niet wijzigt, maar vernietigt, en de prikkel voor de kapitalisten wordt weggenomen om hun geld te schieten in deze onderneming. De heer van Heiden Reinestein bestrijdt het werk, maar verdedigt de uitvoering van Staatswege. De heer van Goltstein wil vooreerst geene nieuwe openbare werken aanleggen, en acht het noodzakelijk, dat men zich tot den aanleg der spoorwegen bepale. De heer van Diggelen ontwikkelt breedvoerig zijne technische bezwaren. De heer Poortman wijst op de zonderlinge houding der Kamer, als zij het amendement aanneemt. De heer Cool ontleedde de geopperde bezwaren en betoogde de noodzakelijkheid van het tot stand komen van het werk. De heer Blussé wederlegt den heer Godefroi, en de heer de Meester den heer van Diggelen. De heer van Bosse, die uit het stilzwijgen der Regering afleidt, dat zij van deze questie eene politieke questie maakt, trekt zijn amendement in. De heer Mijer neemt het over in het belang van Amsterdam, opdat de doorgraving ernst zij.

Morgen voortzetting.

Bij Koninklijk is aan jhr. mr. S. M. S. de Savornin Lohman, op verzoek, eervol ontslag verleend als adjunct-commies bij de Algemeene Rekenkamer; en aan den majoor H. Boer, kommandant der troepen en van het garnizoen op Curaçao, op verzoek, eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, met toekenning van pensioen.

Z. M. heeft den 1sten luit. der inf., L. C. Eras, van het leger hier te Lande, thans tijdelijk gedetacheerd bij dat in Oost-Indie, definitief in zijnen rang overgeplaatst bij het wapen der inf. van laatstgemeld leger.

Door Z. M. is benoemd tot plaatsverv. kantonregter te Enschedé, mr. J. Cromhoff, aldaar.

De Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst heeft zich tot den Minister van Kolonien gewend, om de zorg voor de geneeskundige belangen der West-Indische Kolonien thans vooral met ernst aan de Regering aan te bevelen. Afdrukken van dat adres zijn aan de leden van de Tweede Kamer ronddgedeeld.

De Minister van Finantien heeft bij verschillende resolutien, nopens de toepassing van het tarief van regten op in- en uitvoer, het volgende bepaald:

I. In antwoord op uwen brief van den 24 november jl., strekke de mededeeling dat de zoogenaamde zwarte oranje-appeltjes, in den handel ook bekend onder den naam van orangettes of Curaçao-appeltjes, zijnde de gedroogde onrijpe vrucht van den oranje-appelboom, uitsluitend bestemd tot medicinale doeleinden, tot het stoken van likeur of bitter en tot bereiding van verwstoffen, bij de toepassing van het tarief, vervat in art. 1 der wet van 15 augustus jl. (Staatsbl. n.º 170), onder de droogerijen moeten worden gerangschikt en dus zonder betaling van regten tot den invoer moeten worden toegelaten.

II. In antwoord op de vraag, mij gedaan bij uwen brief van den 27 november jl., strekke de mededeeling, dat waterverw in losse stukjes, niet in doozen vervat, onder de werking van het vigerend tarief zonder betaling van regten moet worden toegelaten.

III. Bij uwen brief van den 27 november jl., verzoekt u weled. gestr. te worden ingelicht omtrent de tariefering bij den invoer van Engelsch geweven pluksels, zoo als dat, waarvan u een monster wordt overgelegd. Het blijkt dat het bedoelde weefsel ook geschikt en bestemd is tot ander dan heelkundig gebruik, en kan dienen tot het voeren of watteren van kleedingstukken.

Het moet mitsdien bij den invoer onder den tariefpost manufacturen worden gerangschikt, en als zoodanig belast met een regt van 5 % der waarde.

IV. In antwoord op de vraag, mij gedaan bij uwen brief van den 27 november jl., strekke de mededeeling, dat de blokjes marmer, die aan alle kanten zijn gezaagd, als uitsluitend gezaagd marmer, niet op eenige andere wijze verder bewerkt, noch geslepen of gepolijst, bij het vigerend tarief uitdrukkelijk vrijgesteld, zonder betaling van inkomend regt moeten worden toegelaten.

V. In antwoord op de vragen, vervat in uwen brief van den 12 november jl., omtrent het inkomend regt, onder de werking der wet van den 15 augustus jl. (Staatsblad n.º 170) te heffen van schoensmeer en fakkels of pekkransen, strekke het volgende:

Wanneer schoensmeer in doosjes, busjes of fleschjes wordt ingevoerd, moet het, even als waterverw, in doozen gepakt, onder den tariefpost kramerij worden gerangschikt en is het onderworpen aan een regt van 5 % der waarde. Op andere wijze ingevoerd, moet het zonder betaling van regten worden toegelaten.

Van fakkels of pekkransen is als ammunitie een regt van 5 % der waarde verschuldigd.

En VI. Bepaald, dat de roodkoperen platte ronde schijven, voorzien van regtopstaande randen, bestemd om er pannen of ketels voor fabrieken van te vervaardigen, en de platen voor halzen van hetzelfde metaal, bestemd om tot halzen omgebogen en gesoldeerd te worden, bij de toepassing van het tarief, vervat in art. 1 der wet van den 15 augustus jl. (Staatsblad n.º 170), als koper, geslagen of geplet, tegen een regt van één gulden de 100 pond ten invoer moeten worden toegelaten.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is ontvangen van den heer D. E. Eckhard, commies der Rijks-belastingen te Texel, eene som van ƒ 32.31, uitmakende de netto-opbrengst van een door hem vervaardigd en aldaar uitgegeven dichtstukje ten voordeele der noodlijdenden door den brand te Enschedé. Die som is onverwijld aan de Commissie te Enschedé overgemaakt.

Door het Departement van Oorlog is o. a. bij algemeene order aan het leger medegedeeld, dat door den Kanselier der beide Orden vergunning is verleend tot het dragen van de Badensche medaille, voor den veldtogt in dat Rijk in 1849 uitgereikt, alsmede van het Hessisch velddienstteeken, aan den soldaat J. Lein, van het koloniaal werfdepot, bestemd voor de dienst in Oost-Indië.

Uit het laatste verslag betrekkelijk de verpleging en het onderwijs in het Nederlandsche gasthuis voor ooglijders te Utrecht, uitgebragt door den hoogleeraar F. C. Donders, directeur dier instelling, blijkt dat het aantal behandelde personen in het laatste jaar gestegen was tot 1052, terwijl op iederen dag des jaars gemiddeld 30 bedden bezet waren. De behandelden behoorden tot alle provincien des Rijks.

De resultaten van behandeling der verschillende lijders waren volgens dit verslag allezins voldoende. Verreweg het grootste deel verliet hersteld de inrigting, terwijl de meesten der niet herstelden zich toch in eene verbetering van hun toestand mogten verheugen. „Treurig is het, zegt daarbij de verslaggever, zoo dikwijls de overtuiging te moeten uitspreken, dat eene tijdige en wel ingerigte behandeling het gezigtsvermogen voor ondergang zou hebben behoed."

Omtrent de heerschende oogziekte bevat het verslag nog het volgende:

„De heerschende granuleuze oogziekte is een geduchte vijand, zich wrekende op wie hem mogt minachten. Meer en meer dringt hij door in de verschillende klassen der maatschappij. Zonder voldoende organisatie der medische politie zal het nimmer gelukken hieraan paal en perk te stellen. Levendig sprong de noodzakelijkheid hiervan in het oog, toen in het vorige jaar, door gevaar voor uitbreiding der besmetting in onze Koninklijke marine, de granuleuze oogziekte dreigde te worden eene nationale ramp. Alléén door wel doordachte radicale maatregelen, reeds voor een deel terstond bij het binnenvallen van het fregat Evertsen ten uitvoer gelegd, en verder voorgesteld door eene commissie, is men aanvankelijk er in geslaagd eene verdere uitbreiding der ziekte bij de zeemagt te voorkomen. Wij durven daarom verwachten, dat het door onafgebroken toezigt en inspanning zal blijven gelukken, zoo niet de ziekte uit te roeijen, althans hare verdere uitbreiding te stuiten."

Zr. Ms. schroefstoomschip Cornelis Dirks, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. A. W. de Ruyter van Steveninck, van Hellevoetsluis naar de Westkust van Afrika en de West-Indiën, is ll. woensdag te Cowes (eiland Wight) binnengeloopen.

Door den kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Dordrecht is heden tot predikant beroepen ds. P. Steen te Delden.

HELLEVOETSLUIS 12 *december*. — Heden morgen ontdekte men alhier dat op het eiland Over-Flakkeé, in de rigting van Stellendam, een hevige brand woede. Naar men nader verneemt, is heden ochtend ten 4 ure brand ontstaan in de meestoof aldaar, waardoor deze, benevens een aanmerkelijke voorraad meekrap, in korten tijd eene prooi der vlammen werd. De meestoof is tot den grond toe afgebrand.

'sGRAVENHAGE 12 *december*. — In de zaak van den Rijnspoorweg tegen den Staat, betreffende de exceptie door de Maatschappij voorgesteld tegen die vordering van den Staat, omtrent de aansluiting, is de voorziening in cassatie der Maatschappij verworpen, hoofdzakelijk op grond, dat de van wege den Staat ingestelde actie bij den aanvang van het geding is bejegend met eene exceptie van niet-ontvankelijkheid, op grond dat niet zou blijken van een Koninklijk besluit van magtiging op den Minister van Binnenlandsche Zaken om het proces te voeren, en dat het Hof in Noordholland teregt die exceptie heeft afgewezen. De Hooge Raad heeft overwogen, dat, hoewel onder zedelijke ligchamen, *in ruimen zin* genomen, ook de Staat is begrepen, echter uit art. 1692 B. W. niet volgt de verpligting om in de dagvaarding van die magtiging, welke de Maatschappij verlangt, te doen blijken. De Hooge Raad oordeelde, dat de overige aangehaalde artikelen even min zijn geschonden, omdat voldaan is aan het voorschrift van art. 5 en 2 Regtsvord., bepalende, dat in het exploit van dagvaarding alleen de benaming der corporatie behoeft vermeld te worden.

— Op Eik en Duinen had dezen morgen de plegtige ter aarde bestelling plaats van het stoffelijk overschot van den heer P. Varkevisser. Eene talrijke menigte was zaamgevloeid om den overledene, die in zoo vele maatschappelijke betrekkingen nuttig was werkzaam geweest, de laatste eer te bewijzen.

De wel eerw. heer Meerdink, eerst onlangs beroepen predikant, hield, aangezien zijn oudere ambtgenoot ongesteld was, bij het geopende graf eene indrukwekkende rede, waarin hij de vele verdiensten van den zoo diep betreurden overledene deed uitkomen. Nadat het lijk was neêrgelaten in de groeve, schaarden zich in biddende houding 12 weezen rond het graf, terwijl een van hen een vers van het 160ste der Evangelische gezangen voordroeg.

De menigte ging daarna uiteen, in de overtuiging dat zij een man ten grave had gebragt, die voor velen een vriend, raadgever of weldoener was geweest en wiens gemis diep zou worden gevoeld.

— Het onderzoek der onderofficieren van de infanteriekorpsen, welke onder presidium van den luitenant-generaal Duycker geëxamineerd zijn geworden voor den rang van 2den luitenant, is gisteren geëindigd. De laatste serie zal morgen aanvangen met de onderofficieren van het wapen der artillerie, om het examen voor den rang van 2den luitenant af te leggen. Het practische gedeelte daarvan zal te Delft bij het 1ste regement vesting-artillerie plaats hebben.

LEYDEN 12 *december*. — De luitenant-kolonel dr. P. Bleeker alhier, is tot eerelid van het Verein für Naturkunde im Herzogthum Nassau, te Wiesbaden, benoemd.

HAARLEM 10 *december*. — In de heden gehouden zitting van den Gemeenteraad is benoemd tot gemeentebibliothecaris de heer mr. H. Gerlings.

AMSTERDAM 12 *december*. — In eene onlangs gehouden algemeene vergadering van handelaren en fabriekanten in gouden en zilveren werken te dezer stede, is eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren Benten, Bonebakker, Lurasco, Swaab, Caspers en Pieterse, ter bevordering van de belangen van dezen tak van industrie, en is aan den Minister van Finantien een adres ingediend, voorzien van ruim 80 handteekeningen, waarbij in het algemeen belang sterk wordt aangedrongen op eene herziening van de wet op den waarborg der gouden en zilveren werken.

BREDA 11 *december*. — Heden morgen had, in het bijzijn van eenige beambten van den Staatsspoorweg en de heeren de Greeff en Gilbain van de Belgische Spoorweg-Maatschappij, eene voorloopige beproeving van de nieuw gebouwde spoorwegbrug over de rivier de Mark, nabij deze stad, plaats, welke proef heden middag, in tegenwoordigheid der heeren van Meurs, president der commissie voor de Staats-spoorwegen, den ingenieur Fijnje, Mazel, van den Berg en anderen is herhaald geworden. De belasting geschiedde met eene locomotief en eenige beladen wagens der Belgische spoorweg-maatschappij. Algemeen roemt men de deugdelijkheid, alsmede den sierlijken bouw van het werk.

ARNHEM 12 *december*. — Eergisteren avond is de trein, welke ten 10 ure des avonds te Emmerik moet arriveren, nabij het station Dinslaken gederailleerd, doordien hij in botsing kwam met eene zich op den weg bevindende kar met twee paarden, waarvan een achter de kar gespannen was. De kar is verbrijzeld en de beide paarden overreden. Op de kar bevonden zich twee personen, die over den weg werden geworpen, doch met den schrik vrijkwamen. Van het personeel van den trein heeft niemand eenig letsel bekomen, dan een die ligt gekwetst is. De botsing was zoo hevig, dat de rails mede door den schok werden losgerukt.

NIJMEGEN 11 *december*. — Naar men verneemt is de kapitein G. J. ten Raa, van het 1ste regiment infanterie, in rang overgeplaatst bij het 2de reg. van gemeld wapen.

MAASTRICHT 10 *december*. — Sedert eenige dagen bevindt zich hier een troep kunstrijders. De directeur van dit gezelschap had tot stalling van zijne paarden eene houten loods ingerigt, waarin dezen nacht brand ontstond, welke echter spoedig werd gebluscht; bij dit ongeval heeft een der paarden zware brandwonden bekomen.

HATTEM 11 *december*. — Voor eenige dagen had alhier ten Raadhuize eene comparitie plaats tusschen eene commissie uit den raad van administratie der Nederlandsche Centraal-Spoorweg-Maatschappij, vergezeld van twee ingenieurs, en den heer Burgemeester dezer gemeente, betreffende de bezwaren, welke waren in het midden gebragt over de plaats waar het station Hattem zal worden opgerigt. Deze bezwaren zijn thans opgeheven, en de Raad dezer gemeente heeft in eene op heden gehouden vergadering het voorstel van voormelden raad van administratie aangenomen, zoodat, onder de vereischte goedkeuring, de plaats van het station is bepaald op p. m. 400 el van den Gelderschen dijk, aan den zoogenaamden Weerdweg, een punt ook voor Zwolle zeer geschikt, zoo lang slechts de weg van Utrecht tot den IJssel zal worden bereden.

MEPPEL 10 *december*. — Gisteren avond is hier door de deelhebbers in de brandwaarborg-maatschappij van de heeren de Jong en Co. te Amsterdam eene vergadering gehouden, ten einde met betrekking tot de gevorderde contributien voor den brand te Enschedé te beraadslagen over de belangen der 240 deelhebbers, die hier ter stede gevonden worden. Men is geëindigd met de benoeming van eene commissie, bestaande uit de heeren L. van Steenwijk, A. Roelink, B. Roelink, G. L. de Jonge en J. Oosterveen sr., welke commissie het noodige onderzoek in dezen doen zal.

GRONINGEN 10 *december*. — Uit Emden wordt gemeld dat aldaar, sedert men er een spoorweg heeft, vooral de handel in zeevisch met reuzenschreden is vooruitgegaan. Zoo werd o. a. alleen van 31 october tot 18 november jl. aan het station te Emden circa 2000 centenaars visch, meest schelvisch, naar alle oorden van Duitschland verzonden.

GRONINGEN 11 *december*. — Heden is aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctor in de godgeleerdheid de heer E. J. Diest Lorgion, van Hallum, na het verdedigen van een Akademisch proefschrift, handelende over Regnerus Praedinius.

— Naar men verneemt, zijn de werkzaamheden om tot eene juiste statistiek van den landbouw van deze geheele provincie te geraken, thans in vollen g[...] bij de elf afdeelingen, in welke, onder even zoo [...] voorzitters, de provincie te dien einde is ingedee[...]. Alle gemeenten der provincie, en grootendeels [...] alle dorpen, zijn in die afdeelingen door de [...] kwaamste praktische menschen vertegenwoordigd (b[...] halve door landbouwers, ook door de burgemeester[s] en de ontvangers). Het lijdt geen twijfel, of de[ze] belangrijke zaak zal, na de grondige voorbereiding die zij alhier heeft ondergaan door eene bijzonde[re] commissie uit de elf voorzitters voornoemd, onde[r] voorzitting van den Commissaris des Konings en [het] secretariaat van het hoofd van het bureau voor statisti[ek] alhier, door eene schoone uitkomst worden bekroon[d].

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag 12 December.

Door den Voorzitter wordt medegedeeld, dat do[or] de afdeelingen tot rapporteurs voor de volgende we[ts]ontwerpen zijn benoemd, als: tot vaststelling [der] Hoofdstukken I, II, III *A*, III *B*, IV *A* en IV [*B*] der Staatsbegrooting voor 1863, de heeren: [...] Eysinga, van Swinderen, van Heeckeren van W[...] senaer en Cremers, en voor dat tot vaststelling [van] Hoofdstuk V dier begrooting, de heeren: van [...] Heim van Duyvendijke, van Nispen van Panne[rden], Beerenbroek en van Meeuwen.

Vervolgens is aan de orde de beraadslaging [over] de volgende wetsontwerpen:

1º, tot inkoop en amortisatie van renteg[evende] nationale schuld.

De heer *Fransen van de Putte*, hulde doende [aan] de Regering, dat zij op dien goeden weg voortga[at], is, wenscht, dat ook op de toekomst gelet worde [en] geeft als denkbeeld aan om een fonds te cree[ren] bepaaldelijk die amortisatie ten doel hebbende, om onder een zoodanig hoofd de Staat dan tevens de [...] zou kunnen trekken. Daaraan wenschte hij [...] te doen gepaard gaan de uitgifte van papieren [...]. Hij gelooft, dat aan de uitvoering van dat denkb[eeld] geene noemenswaardige bezwaren verbonden zijn.

De *Minister van Finantien*, die zich verheugt [over] den gunstigen indruk, dien het ontwerp, blijke[ns het] verslag, bij de leden heeft gemaakt, doet de toezeg[ging], dat de Regering, zooveel dit mogelijk is, op den [weg] van amortisatie zal voortgaan, terwijl hij de [...] gerustst[e]llende verzekering geeft, dat voorshands [de] omstandigheden voor amortisatie allezins gunstig [en] de daartoe vereischte gelden ruimschoots voorha[nden] zijn. Ongaarne zou hij voor alsnog willen uitspr[aak] doen over het denkbeeld van den vorigen spr., [dat] geheel nieuw is, maar dat hij voor volgende gele[gen]heden bereid is in overweging te nemen. Voor [het] overige beantwoordt de Minister nog kortelijk somm[ige] punten, in het verslag ter sprake gebragt.

Het wetsontwerp wordt met algemeene stem[men] *aangenomen*.

2º, tot wijziging van Hoofdstuk IX *A* der Sta[ats]begrooting voor 1861. Aangenomen zonder discu[ssie] met algemeene stemmen.

3º, tot wijziging en verhooging van Hoofdstuk [...] der Staatsbegrooting voor 1861.

De *Minister van Finantien* heeft de bedenkin[gen] in het verslag voorkomende, beantwoord en o. [a.] nader, even als vroeger in de Tweede Kamer, [de] onjuistheid doen uitkomen van het bezwaar, dat [...] post alleen zoo hoog zou zijn opgevoerd door [het] vorderen van verhooging van schatting en het onregte instellen van vervolgingen deswege. O[...] voor dienstvermenging behoeft geene vrees te be[staan].

Nadat de Minister nog kortelijk een cijfer had t[oe]gelicht, is het ontwerp *aangenomen* met algem[eene] stemmen.

4º, tot verhooging van Hoofdstuk II der Staatsbegrooting voor 1862.

5º, tot wijziging van de begrooting van uitga[ven] voor de gestichten te Ommerschans en te Veenhuiz[en], dienst 1862.

Beide ontwerpen worden zonder beraadslaging [met] algemeene stemmen *aangenomen*.

6º, tot wijziging van het Vde Hoofdstuk der Staats[-]begrooting, dienst 1861.

De *Minister van Justitie* heeft namens den Minister van Binnenlandsche Zaken, die wegens zijne tegen[-]woordigheid ter Tweede Kamer, verhinderd was [ter] dezer vergadering te komen, kortelijk beantwoord het bezwaar in het verslag, of de Regering wel bedacht is voor de toekomst om bij de uitgiften in pacht, [...] waarvan hier de rede is, de reserve te maken, dat de Staat, bij eventuële beschikking over die gronden door de Regering, gewaarborgd zij tegen het ge[vaar] van schadeloosstelling voor winstderving.

Het wetsontwerp wordt met algemeene stemmen *aangenomen*.

7º, tot verhooging van Hoofdstuk V der Staats[-]begrooting voor het dienstjaar 1862.

Zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen*.

8º, tot onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Roermond naar Venlo.

Na eene korte toelichting door den *Minister van Justitie*, namens den Minister van Binnenlandsche Zaken, is ook dat ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen*.

9º, tot onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Tilburg naar Boxtel;

10º, idem voor den spoorweg van Bergen-op-Zoom naar Goes, en

11º, tot wijziging van Hoofdstuk XI der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1862.

Allen zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen*.

Van de Tweede Kamer is ingekomen het wetsontwerp tot goedkeuring der overeenkomst omtrent het kanaal van Terneuzen.

De Commissien van Rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over de volgende wetsontwerpen: 1º, begrooting voor de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen voor 1863; 2º, verandering in de grensscheiding tusschen Zutphen en Brummen; 3º, begrooting van de landsdrukkerij voor 1863; 4º, verandering in het ontwerp tot vaststelling der begrooting voor den arbeid der gevangenen voor 1863; 5º, tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burg. ambtenaren voor 1863, en 6º, tot goedkeuring eener dading tusschen den Staat en Maastricht. — Drukken en ronddeelen en beraadslaging bepaald op aanst. maandag ten 2½ ure.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, wordt de Vergadering gesloten.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 12 December.

De Voorzitter geeft kennis dat het Eindverslag gereed is der Commissie van Rapporteurs over het wetsontwerp *tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van het Niedorperverlaat naar Alkmaar.* — De dag der beraadslaging hierover zal nader worden bepaald.

...a is aan de orde de beraadslaging over het ...werp *tot goedkeuring eener overeenkomst be-...h het kanaal van Terneuzen.*

...eer *van Eck* doet opmerken dat de leden der ... welligt vermoeid zijn door de langdurige be-...ingen in de jongste weken, zoodat zij minder gehoor verleenen aan andere onderwerpen dan ...t behandelde. Hij moet openhartig verklaren, ...dien er dan bij andere onderwerpen misschien daar een verkeerd beginsel mogt doorglippen, ...t later niet als een antecedent moet aanhalen. — ...verslag is de opmerking gemaakt dat het ont-...aat was ingediend, en spreker staat hierbij eenig-...il, in verband met den termijn van ratificatie, ...n 24 december dezes jaars ten einde loopt. Er ...dus nog maar een zeer beperkte tijd over voor ...andeling van de wet in de twee Kamers en voor ...afkondiging. Spr. vraagt ook nog, of niet in ...t had moeten worden opgenomen al wat be-...ng heeft tot de regeling bij het tractaat. Hij ...ook eenige opmerkingen over het wenschelijke, ...tere bepalingen wierden gemaakt nopens ...en.

...*Minister van Buitenlandsche Zaken* antwoordt, ...it gelijk ieder ontwerp alle phases moet door-..., en dat daaraan is toe te schrijven dat deze ...enigzins is uitgebleven. — Er zijn nopens die ...e regelen gevolgd als nopens vroegere soort-...e tractaten, doch de Regering meende dat dit ...at als bijlage bij de wet moest worden gevoegd. ... hebben nog eenige woordenwisselingen tusschen ...Minister en de heeren van Eck en van Goltstein .... Laatstgemelde spreker deelt het gevoelen, ...het verdrag zelf in de wet behoorde te worden ...nomen; de Minister herhaalt dat de vorm der ...geheel met dien van vroegere soortgelijke wetten ...nkomt, en hij zegt dat het niet noodig zal zijn ...ermijn, voor de ratificatie bepaald, te verlengen.

... de vaststelling van het éénig artikel is het ...ontwerp met 36 tegen 14 stemmen *aangenomen.* ...gen de heeren van Eck, Heydenrijck, van Goltstein, ...mmelpenninck, van Diggelen, van Voorthuysen, ...erhoff, Hoffmann, Taets van Amerongen, Kien, ...henius, van Mulken, van der Veen en Dirks.

...orden uitgebragt de conclusien op de rapporten ...de commissien, als:

... *over het verslag van het beheer en den staat der ...-Indische bezittingen en van die ter kuste van ...ea over* 1859;

... wegens gewisselde *verklaringen tusschen Neder-... en Hannover, wegens de opheffing van het verbod ...erzending van aangeteekende brieven;*

..., wegens *inlichtingen op het adres van G. A. ...n Rijsterborgh, wegens zijn pensioen;*

... *over het verslag omtrent de uitvoering der wet ...regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië ...het jaar* 1860, idem 1861;

..., *rekening wegens het fonds, voortspruitende uit ...prijzen van Domeinen, over het dienstjaar* 1860;

..., *rekening wegens het Pensioenfonds voor burger-...e ambtenaren over het dienstjaar* 1860;

..., *stukken betrekkelijk de suiker-cultuur op Java.*

Al deze conclusien of stukken worden zonder dis-...ie aangenomen.

De commissie tot de verzoekschriften brengt verslag ... over een adres van den baron van Raders, ter ...e van de belanghebbenden op St. Martin, die ...h bezwaard achten door het bepaalde in de wet ...pens de emancipatie der slaven in de W.-Indische ...ittingen, en die het ongelijkmatige in de toeken-...g van schadevergoeding aan een misslag toeschrij-..., door de Tweede Kamer begaan, in de opvatting ...an een Engelsch stuk, waaruit ten onregte werd ...geleid dat in 1848 de emancipatie reeds op St. Martin ...d plaats gehad. Adressant doet het onjuiste daar-...n uitkomen. — De commissie stelt voor dit adres, ...twelk alsnog op herstel aandringt, ter griffie neder ...e leggen.

De heer *Heemskerk* Az. wenscht dat dit stuk ook ...an den Minister van Kolonien worde verzonden, en ...innert aan het gebeurde omtrent St. Martin bij de ...raadslagingen over de emancipatie; toen is het be-...ag der schadevergoeding van *f* 150 op *f* 30 gebragt, ...en gevolge van een amendement; de toenmalige ...egering heeft de tegenstanders van dat amendement ...iet ondersteund. Bij de Eerste Kamer heeft die ...paling een ongunstigen invloed uitgeoefend, en men ...eeft de wet misschien alleen aangenomen op grond ...r vrees voor onlusten. De tegenwoordige adressant, ...aron van Raders, heeft verschillende feiten vermeld, ...ie men destijds nog niet kende. De Regering heeft ...u dezer dagen op de vraag van den heer Cool bij ...e beraadslagingen over het budget verklaard, dat het adres uit St. Martin in zeer ernstige overweging zou worden genomen. Nu gelooft spr. dat er, naar aanleiding van de nieuwe feiten die bekend zijn geworden en van de overkomst herwaarts van den heer de Romondt, gemagtigde der belanghebbenden op St. Martin, alle termen bestaan om het adres van den baron van Raders aan den Minister van Kolonien te verzenden, ten einde te vernemen hoe de Regering over de zaak denkt.

De heer *de Meester*, rapporteur van de commissie tot de verzoekschriften, zegt dat hij niet wenschte na te pleiten over het vroeger door de Vergadering genomen besluit. Hij heeft bezwaar tegen de verzending, want dan bindt de Kamer zich, dan is zij niet meer in haar geheel. Buitendien, het stuk is bij den Minister bekend. Hij heeft zelf bij de jongste beraadslagingen verklaard, het in ernstige overweging te nemen. Wat zou de verzending dan tot gevolg kunnen hebben? Neen, wanneer de Regering geraden mogt oordeelen een ontwerp aan te bieden, om voor St. Martin op de zaak terug te komen, dan behoort de Kamer in haar geheel te zijn. Zoo wij nu tot de verzending besluiten, dan zouden wij ons te zeer binden, en daarom moet de commissie de verzending aan den Minister ten sterkste ontraden.

De heer *Heemskerk Az.* moet doen opmerken dat het hier niet geldt het praejudiceeren van een mogelijk besluit der Kamer; dat hij de verzending niet verlangt als eene aanbeveling, maar om inlichtingen in te winnen, en wanneer die zijn ingekomen, dan kunnen die in handen worden gesteld van eene speciale commissie, en dan kan de Kamer beslissen. Het is ook niet juist te zeggen, dat de Minister van Kolonien *dit* adres reeds kent; die Minister heeft toch gesproken van een adres van ingezetenen van St. Martin. Spreker wenscht dus dat de Minister officieel kennis van dit adres van den baron van Raders bekome, ten einde daarop inlichtingen te geven.

De heer *Mijer* ondersteunt dit en meent dat de Kamer aldus niet gepraejudiceerd wordt. Eerst zijn inlichtingen noodig, wil men kunnen onderzoeken en beoordeelen of de klagten gegrond zijn en hoe, zoo eene dwaling is begaan, die hersteld moet worden.

De heer *de Meester* hervat dat de Kamer inlichtingen zal vragen aan den Minister van Kolonien over eene zaak, waarover zij reeds heeft beslist en waaromtrent de Minister van Kolonien nadere overwegingen heeft aangevangen.

De heer *van Heemstra* ondersteunt ten sterkste het gezegde door den heer Heemskerk Az. Er zijn hier daadzaken aan het licht gekomen, die de Kamer vroeger niet kende, en nu is het de vraag of die daadzaken, door den baron van Raders opgegeven, tot eene verandering van beschouwing kunnen leiden.

De heer *van Loghem* is daarentegen geheel in overeenstemming met den heer de Meester. Men moet wel toezien, want de verzending is een eerste stap om op een door de Vergadering genomen besluit, dat tot wet is overgegaan, terug te komen.

Er wordt zonder stemming besloten het adres ter griffie neder te leggen, doch met 31 tegen 28 stemmen wordt besloten de bijvoeging om het ook aan den Minister van Kolonien te verzenden, *niet* aan te nemen.

Voor die verzending stemden de heeren van der Veen, van der Poel, Hoekwater, Luyben, Cool, Heemskerk Az., Dirks, Lycklama, van Eck, van Heemstra, van Goltstein, Schimmelpenninck, Godefroi, van Diggelen, van Voorthuysen, Begram, Hoffman, van Lidth de Jeude, Taets van Amerongen, Kien, Nolthenius, van Asch van Wijck, van Heyden Reinestein, van Lynden, de Brauw en de Voorzitter.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 12 December.

OVERLEDEN: A. Berg, z., 8 m. — S. van Vliet, jd., 55 j. — B. Salomons, wed. H. C. de Vries, 73 j. — H. A. Kramers, jm., 18 j. — H. M. Oerlemans, vrouw van W. Stoeller, 61 j. — E. M. A. Verkamer, jd., 69 j. — M. W. Miechielsen, wedr. van G. Duinstee, 61 j. — S. M. Flesch, man van S. de Jongh, 50 j. — J. C. Boogaart, z., 3 j. — J. C. Bruins, z., 1 j. — J. Vishoek, man van H. A. Heihuizen, 40 j. — C. Vos, z., 3 m.

BEVALLEN: G. Bijkerk, geb. de Boer, d. — J. C. Snelleman, geb. Ozefius, d. — M. van Otterloo, geb. Rademaker, z. — M. de Grood, geb. Windhorst, z. — R. Velt, geb. Hofstede, z. — P. Plagge, geb. Verlooy, d. — C. M. Arnouts, geb. de Groot, d. — M. Kloppenburg, geb. Reurs, z. — M. van Staaten, geb. van Duyn, z. — M. Hoffmann, geb. Hoefman, z. — A. C. Mistel, geb. Scholteis, d.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het buitengewoon snelzeilend gekoperd Nederl. Clipper-Fregatschip Oranje Nassau, kapit. G. Strang van Hees. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co en Vlierboom & Suermondt, te Rotterdam, en de Groot Roelants & Co., te Schiedam.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Waal. Adres ten Kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SINGAPORE, het Ned. Barkschip Admiraal de Winter, kapit. H. A. Bunnemeijer. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BOSTON, het Nederl. Brikschip Presto, kapit. J. H. van Wijngaarden. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Wambersie & Zoon.

BREMEN, de Hanover Kof Frau Sjouke, kapit. B. Voss. Adres bij Seeuwen & Co.

GIBRALTAR, het Ned. Schoenerschip Pomona, kapitein Haddeman. Adres bij Seeuwen en Co.

GUERNSEY en JERSEY, het Nederl. Schoenerschip Rollo, kapit. Chs. Allcock. Adres bij P. A. van Es & Co.

JERSEY en GUERNSEY, de Eng. Kotter Marco, kapit. Wm. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

LISSABON, het Nederl. Schoenerschip Vertrouwen, kapit. W. Kal. Adres bij Seeuwen en Co.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. Barkschip Julie, kapit. R. Brem. Adres de Reeders van Overzee & Co., de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

SAMARANG (direct), het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Vijf Vrienden, kapit. C. Johan. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

SINGAPORE en HONG KONG, het Nederl. Barkschip Wilhelmina, kapit. M. C. van den Kerckhoff; vertrekt 15 December. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

Vlaardingen.

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip Koophandel en Zeevaart, kapit. G. van der Gaauw. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LEITH, Holyrood, Luckie. — 100 ton Gietijzer, E. S. de Jonge.

GRANGEMOUTH, Louise, van der Grient. — 280 ton Gietijzer, E. S. de Jonge.

CARDIFF, Pioneer, R. M. Brewer. — 2574 stav., 415 boss.. 1316 pl. en 145 boss. pl. IJzer, E. S. de Jonge.

CARDIFF, Balmoral, Lovius. — 1728 stav. en 2109 pl. IJzer, E. S. de Jonge.

HULL, Swallow, Hardy. — 3472 stav., 232 boss. en 145 pl. IJzer, E. S. de Jonge.

HULL, Ocean Queen, Hutton. — 64 stav. en 374 boss. IJzer, E. S. de Jonge.

Amsterdam.

SURINAME, Maximiliaan, Schill. — 40 v. Suiker, Insinger en Co.; 39 v. dito, P. Poel en Zn.; 18 v. dito, Wed. B. A. de Vismes; 255 v., 52 blomv. dito, 34 punch. Rum, Order.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 12 Dec.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.63	11.70
dito 3/m..	11.60	—
Parijs.......	55⅜	—
dito 3/m..	55 3/16	55 13/16
Bordeaux.	55⅛	55 9/16
Hamburg.	35	35¼
dito 3/m..	34⅞	—
Petersb. ..	169	—
Livorno...	45⅝	—
Genua.....	45⅝	—
Napels....	77½	—
Antwerp..		1½ v
Berlijn.....		172.
	6 weken.	Kort.
Frankfort.	98⅝	—
Augsburg.	98	—
Weenen...	95	—
Triest......	94⅝	—

Disconto 4 en 4½ pc.

AMSTERDAM 12 Dec.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.65	g	11.71½	p
Parijs.......	55 7/16	g	55 13/16	g
Bordeaux.	55	g	—	g
dito ½/m.	55⅝	g	—	g
Hamburg.	34 15/16	g	35¼	g
Genua.....	45½	g	—	g
Livorno...	45½	g	—	g
Napels.....	77½	g	—	g
	3 maanden.		zigt.	
Madrid....	238	g	—	g
Cadix......	237	g	—	g
Sevilië.....	235	g	—	g
Bilbao.	235	g	—	g
Lissabon..	41	g	—	g
Porto.......	40⅞	g	—	g
Petersb...	170	g	—	g
	6 weken.		zigt.	
Weenen...	96	g	—	g
Augsburg.	98½	g	—	g
Frankfort.	98½	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Beursberigten.

AMSTERDAM 12 December.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,..	Werk. Schuld	2½	pCt.	63 13/16	63⅞	
„	dito dito	3	„	76		
„	dito dito	4	„	99¼	99 5/16	
„	O.-I. Leening	4	„	98⅞		
„	Amort. Synd.	3½	„			
„	Hand. Maats.		„			
„	Holl. Spw....		„	101½		
„	Rijn-Spw....	4½	„	108		
België, ..	Cert. *Rothsch.*	2½	„	56⅛		
Spanje...	Buitenlands..	2	„	45¾	45⅞	45⅞
„	dito	3	„			
„	Binnenlands.	3	„	49½	49 9/16	49 9/16
„	Amort. Schuld	......		23½		
„	Bew. v. Coup.	......		8 5/16		
Portugal,	Obligatien...	3	pCt.	45 11/16	45⅜	
„	dito 1856/60.	3	„	45 1/16	45⅛	
„	dito 1862....			45	45⅛	45⅛
Rusland,	Ob. *Hope en C.*	5	„	101⅞		
„	dito 1828/29..	5	„	100⅞	101	
„	Cert. 1831/33	5	„	83½		
„	d.° 1840.....	4	„	75⅜		
„	d.° *Stieglitz*..	4	„	75¾		
„	d.° d.° Nieuwe	5	„	83 11/16		
„	d.° d.° 1855 N.	5	„	90¾	90 13/16	
„	d.° te Lond.	3	„	58⅞		
„	N. Leen. 1862	5	„	90 11/16	90¾	90 11/16
„	Inschr. v. Ass.	6	„	53 1/16		
„	Cert. v. dito..	6	„	53		
„	Spw.-Actien.	5	„	200¼		
Polen,...	Aand. 1835..	....	f	164¼		
„	Spw.-Oblig..	4	pCt.			
Pruissen,	Oblig. 1859..	5	„			
„	Aand. 1854..	3½	„			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	„			
„	d.° dito	4	„	50		
„	d.° Met. Oude	5	„	56⅛	56 7/16	56 3/16
„	d.° Metalliek.	2½	„	28¾	28 13/16	28¾
„	d.° N. te Ams.	5	„	77		
„	d.° Nat. Met..	5	„	63⅜	63 9/16	63 7/16
„	W. Ad. fl 250	4	„	231	231½	231½
Brazilië,	1824, £ 100	5	„			
Equador,	£ 100......	1	„	16½		
Venez.,..	Obligatien...	2	„	22⅝		
„	Uitgestelde..	1	„			
Grenada,	Obligatien...	4½	„	20 13/16		
„	Uitgestelde..	1½	„	6⅜	6 7/16	
Mexico,..	Obligatien...	3	„	29⅜	29½	29⅜
Illinois......	....	7	„	79¾		

Rusland, Certificaten Administr. te Hamburg, 5 pc., 82⅝, 82½; dito te Londen, 5 pc., 85½; dito 4½ pc., 89⅝; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 90⅛, 3/16, ¼. Oostenr., Ween. Bank-Actien, *f* 786, *f* 787; dito Aand. 1839, 350; dito 1860, 5 pc., 438½, 439, 438½. Crediet Loten, *f* 130. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 90¾. Venez., Stellen, *f* 41¼, *f* 41½. Grenada, Oblig. 2 pc., 26, 26 3/16; dito Gest., 12; dito Uitgest. dito 5¾; dito Hectar. 51½, 52½ c. Illinois, Spoorweg-Aand., 57¼. Galveston, Spoorw. Oblig., 8 pc., 21½. Griekenl., Oblig. 5 pc., 12 15/16, 13 1/16, 13; dito Coup., *f* 1 30/32, *f* 1¾. Turkije, Binnenl., 6 pc., 37½, 37¾.

Beleening 4, Prolongatie 4 a 4½, Disconto 4 pc.

In binnenlandsche fondsen is weinig verandering op te geven. Grieksche met levendigen handel weder gunstiger gestemd; Oostenrijksche lager; 2 pcts. Spanje en Portug. zeer gezocht; Amerik. iets williger, vooral Mexikaansche ½ pct. hersteld van de gisteren ondervonden daling. Ofschoon er over 't geheel weinig omging, hielden de meeste prijzen zich verder goed staande.

Laatste prijzen ten 5 ure: Spanje, Binnenl., 3 pc., —. Oostenrijk. Metalliek, 5 pc., 56 3/16 a ¼; dito Nationale, 5 pc., 63 7/16 a ½. Blaauwe Grieken, 5 pc., —.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 24.30; dito Nation. *f* 28.80; Napels. *f* —; div. Eng. per £ *f* 11.62½; 5 pc. Eng. Russen *f* —; Fransche *f* 55⅜; Belgische *f* 55½. Pruiss. *f* 34 7/16; Spaans. Piasters *f* —; dito Coup. per fr. —; Hamb. Russen *f* —; Russen in Z. R. *f* —; Pap. Roeb. —; Pools. in fl. 26⅞; Pools. in Roeb. *f* —; Dollars *f* —.

Speciekoers. — Gouden Specien per Stuk. N. Dukaten *f* — a *f* —; Oude ger. d.° *f* 5.50 a *f* 5.60; Tien Gulden St. *f* 9.65 a *f* 9.75; d.° Eng. Sover. *f* 11.65 a *f* 11.75; d.° Pist. *f* 9.50 a *f* 9.60; St. van 20 fr. *f* 9.25 a *f* 9.35; Baren Goud en Spec. *f* 9½ a *f* 10½ pc. a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn. — Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn. Fijne Drittels *f* — a *f* —; dito Bar. 1000/1000 950, Zilver van 900 a 850, dito van 800 a 700, dito van 600 a 500, dito van 400 a 300, — *f* 104.20 a *f* 105. — Zilveren Specien per Stuk. Pilar. Piast. *f* 2.55 a *f* 2.60; Fr. Kroonen *f* 2.70 a *f* 2.75; St. van 5 fr. *f* 2.33 a *f* 2.36; Brab. Kroonen *f* 2.65 a *f* 2.70; Pruiss. Daalders *f* 1.72 a *f* 1.75.

Weerkundige Waarnemingen op 12 December 1862. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 11. 9	N.W.	—	+ 2. 2	vorstig.	slecht water.
Groningen......	— 0. 3	N.W.	2	+ 4. 5	—	—
Helder.........	+ 1. 7	N.N.W.	13	+ 5. 9	—	—
Yarmouth......	—	N.W.	—	—	schoon.	—
Vlissingen......	+ 2. 4	N.t.W.	7	+ 5. 8	—	—
Maastricht......	755. 8	—	3	+ 4. 6	—	—
Portsmouth.....	+ 12. 5	N.W.	weinig wind.	+ 4. 4	schoon.	stil.
Plymouth......	+ 14. 2	N.W.	ligte bries.	+ 5. 5	dikmistig.	slecht water.
Havre.........	+ 10. 8	N.N.O.	25	+ 8. 0	bewolkt.	onstuimig.
Parijs.........	+ 5. 2	W.N.W.	—	+ 4. 2	(1)	—
Brest.........	+ 12. 4	N.N.W.	0	+ 5. 8	bewolkt.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland V 2. 7 G; generaal idem Pl 14. 5 G.

(1) Schoon. Gisteren avond eenigzins bewolkt, 's nachts regen.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Vertr.* ... dec. *Vesta*, Torjusen, Hellevoetsluis (N.N.W., stijve bries met buijen.)

Hellevoet (NW) *Aang.* ... dec. *Gouv. Schomerus*, Zillesen, Kust v. Guinea
Jacomina, Kuyper, Palermo
Fijenoord (st.), Londen
Normanby (st.), Hartlep.
Swallow (st.), Hull
Maria J. J. Berendina, Staal, Boness
Helena, Fuhlers, d.°
Johanna, Jansen, Ystad

Zeilklaar.
Edward Sawle, Exelby, Middlesbro'
Queen Adelaide, Croxson, Newcastle

Brielle *Aangekomen* 12 dec. *Cologne* (s), Londen
Killarney (st.), Goole

Vertrokken.
Adm. Cator (st), Hartlep. (N. W. t. N.)

Maassluis (N. W.) 12 dec. Niets gepasseerd.
De *Handel-Maatschappij*, gisteren gemeld, is op de reede terug.

Texel *Aangekomen* 10 dec. *Abraham*, Hövelmann, Galatz
11 *Maximiliaan*, Schill, Suriname
Elsina, Pott, Newcastle
Concurrent, Teensma, Riga
Sultana, Abrahamsen, Arendahl
12 *Diana* (st.), Londen (W.—N.—Z.W.)

Vlie *Aangekomen* 9 dec. *Jonge Rieka*, Klein, Newcastle
Maria, Voordewind, Riga n. Gend (als bijl., met zware schade)

Oostmahorn *Aangek.* 9 dec. *Vrouw Geertruida*, Rasker, Londen
Zwaantina Thelina, de Boer Sap, d.°

Zierikzee *Aang.* 10 dec. *Malvina*, Rees, Liverpool n. Dordt

Vlissingen *Aangek.* 11 dec. *Felicity*, Peacock, Berdianski
Isabelle, Peeters, Spanje (zie rapport)

—o—

Havana *Vertrokken* 15 nov. *Neptunus*, v. d. Gaast, Amsterdam

Triëst *Aangekomen* 6 dec. *Broedertrouw*, de Groot, Amsterdam

Venetië *Aangekomen* 6 dec. *Presto*, Roelfsema, Hammerfest
Elisabeth, Bijl, Sunderl.
Vertrokken.
6 *Fenna*, de Jonge, Triest

Ancona *Aangekomen* 4 dec. *Rhône* (s), Wilkens, Rotterdam

Livorno *Aangekomen* 5 dec. *Concordia*, Huizing, Londen

Genua *Aangekomen* 7 dec. *Willem III* (st.), Marseille

Nantes *Vertrokken* 9 dec. *Alida Sinnige*, Dik, Napels

Belfast *Vertrokken* 9 dec. *de Hunze*, Mulder, Liverpool

Queenstown *Vertr.* 11 dec. *Johanna Margaretha*, Ei, (v. Alexandrië) Limerick

Cardiff *Vertrokken* 9 dec. *Zeven Sterren*, Hemmes, Genua

Guernsey *Vertr.* 7 dec. *Magrietha Antina*, Jager, avontuur

Falmouth *Aangek.* 11 dec. *Janke Schuringa*, Brouwer, Ibraïla
Vertrokken.
8 *Sovrano*, Bonnice, (v. Amst.) Livorno
10 *Gesiena*, Doekes, (v. Rio-Grande) Havre
Jan & Albert, Wieringa, (v. Maroim) Hamburg

Weymouth *Vertr.* 10 dec. *Hillechien Vos*, Lever, Charlestown

Cowes *Binneng.* 10 dec. *Cornelis Dirks*, (Ned. oorlogstoomschip), Hellevoet n. de Kust van Afrika enz.

Deal *Gepasseerd* 10 dec. *Dirk Hendrik*, Prins, Hamb. n. B.-Ayres
Virginie, Scarpati, Sulina n. Amsterd.

Londen *Aangekomen* 11 dec. *Zorg en Vlijt*, Mulder, Patras
Uitgeklaard.
10 *Hollander*, Kruyt, Rott.

Ipswich *Vertrokken* 10 dec. *Fortitude*, Turner, (v. Boness) Rotterd.

Sunderland *Vertr.* 8 dec. *Margaretha Antina*, de Boer, Barcelona
Aangekomen.
10 *Czarina*, Shearer, Rott.

Shields *Aangekomen* 9 dec. *Geertr. Catharina*, de Winter, Arbroath
10 *Cornelia*, Nieboer, Findh.
Reculvers, Izett, Amst.
Geertruida Jacoba, Bontekoe, Londen
Dina Adriana, Kwint, d.°
Alida Marg., Klein, d.°
Neptunus, Scholtens, d.°
Zeilklaar.
10 *Hendrika*, Kuyper, Alexandrië

Newcastle *Aangek.* 10 dec. *Favourite*, Burgell, Dordrecht

Leith *Vertrokken* 9 dec. *Lambertha*, Hitman, Inverkeithing
Aangekomen.
11 *Wemeltje*, Kok Houwink, Harlingen

Fraserburgh *Vertr.* 8 dec. *Catharina*, Drok, Harburg

Boness *Aangekomen* 9 dec. *Delia*, Huizing, Grangemouth

Antwerpen *Aangek.* 10 dec. *Harmonie*, Tunteler, Zante

Hamburg *Vertr.* 11 dec. *Willem I* (s), Amst.

Glückstadt *Aangek.* 10 dec. *Dankbaarheid*, Kooi, Kaap Haïti

Cuxhaven *Aangek.* 11 dec. *Maasstroom* (s), Rott.

Bremerhaven *Vertr.* 10 dec. *Maria Cornelia*, Brinkerink, B.-Ayres

Dantzig *Aangekomen* 8 dec. *Agatha*, Buss, Amst.

—o—

Amsterdam 12 dec. Aangaande het stoomschip *Colombo*, k. Farquhar, met de mail van China, Australië en Indië, in den morgen van 19 nov. bij het eiland Minicoy gestrand, wordt volgens telegram v. Bombay in dato 27 nov. gemeld, dat het door midden gebroken was. De opvarenden zijn gered en bevonden zich wel; de mails waren gedeeltelijk geborgen. Bij gunstig weêr hoopte men een gedeelte der lading te bergen. De stoomboot *Ottawa* was den 27 nov. met twee duikers van Bombay naar het wrak vertrokken en zou de mails en passagiers naar Suez brengen.

Vlissingen 11 dec. Het schip *Isabelle*, kapit. Peeters, van Spanje naar Antwerpen, alhier gearriveerd, heeft verschansingen, zeilen en marssteng verloren.

Antwerpen 11 dec. Volgens ontvangen telegram, is het schip *Creole*, kapit. Montebello, van Berdianski herwaarts, met schade te Malta binnengeloopen.

Grietzijl 6 dec. Het Ned. schip *Vrouw Antje*, kapit. Drent, van Amsterdam naar de Wezer, sedert gisteren met groot gevaar bij de Nack in het ijs zittende, is heden middag met veel inspanning alhier in de haven gehaald; heeft veel geleden. (*Bevorens kortelijk gemeld.*)

Brunshausen 11 dec. Het vaarwater van de Elve is hier heden bijna vrij van ijs.

Kopenhagen 9 dec. De Engelsche brik *William Charles*, van Dantzig naar Londen, is heden morgen bij Falster totaal verongelukt.

Riga 10 dec. Wij hebben alhier eene koude van 20°. Men vreest dat de ingeladen 8000 tonnen zaailijnzaad niet verzonden zullen kunnen worden.

Ramsgate 10 dec. Het Ned. kofschip *Hendrika Gezina*, kapit. Pronk, van Newcastle n. Aveiro, is alhier binnengeloopen, hebbende wegens aanzeiling met de Deensche galjoot *Triton* den kluiverboom verloren en schade aan stuurboordboeg bekomen.

Rye 10 dec. Het bergloon van het Ned. kofschip *Libra*, kapit. Oostra, van Sevilla naar Bremen, na aanzeiling alhier binnengebragt, is heden bepaald op £ 150.

Cadix 4 dec. De Eng. schoener *Hind*, van Cardiff n. Smirna, is in den nacht van 2 dezer bij dikke lucht alhier gestrand, hebbende het licht van Trafalgar voor dat van Tarifa aangezien.

—o—

Gepraaid: 6 nov., op 6° NB. en 25° WL., de bark *West*, van Londen naar Batavia.

—o—

11 december. De wind te **Deal** W. Z. W.

—o—

Amsterdam *Vertr.* 12 dec. *Rembrandt* (st.), Vermeulen, Bordeaux

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 13 dec.: 1ste getijde 7 ure 30 min.; 2de get. 7 ure 54 min.

Arnhem. Waterhoogte 12 dec. 0.98 el (gew. 13 d.).

Keulen. Rijnhoogte 11 dec. 5 v. 2 d. Rijnl. (gewassen 6 d.)

—o—

Aangek. Passagiers.

Te Nieuwe Diep:

Van Suriname, p. *Maximiliaan*, kapit. Schill: de heeren J. Rusman, C. Zunderdorp Az. en mevr. J. Humphreys.

ROTTERDAM 12 December.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl... Werk. Schuld 4 pCt.	99⅜		
België... Obl. bij Roths. 2½	56⅛		
Spanje... Binnenl. a 6/m. 3	49⅜		
» Cert. Coup..... f	8¾		
Portugal.. Obl. Lond. 1853 3	45¾		
» Oblig. 1856/60 3	45 13/16	45 13/16	45 13/16
» Oblig. 1862... 3	45 1/16		
Rusland.. Obl. St. 1855. 5	90¾		
» dito Amst. 4½	90⅛	90¼	
» d.° Spw.-Ad. 5	200	200¼	200
Oostenr.. Obl. in Metall. 5	56 7/16	56 9/16	56½
» Nieuwe, Amst. 5	76⅝		
» d.° Nationale. 5	63 11/16	63¾	63 11/16
Venez.... Obl........ 2	22½		
» Obl........ 1	11½		
Mexico... Obl........ 3	29¼	29 7/16	29⅜
Griekenl... Obl........ 5	13¼		
» Coupons........ f	11 3/16		
Galveston, Spw.-Stellen.. 8	22¼		
» Spw. Fransche 8	17¼	17½	17¼
Turkije.. Binnenl..... 6	37⅛		
Louisiana.. Obl........ 5	81¾	81⅞	81⅞

Met levendigen omzet waren nieuwe Portugesche fondsen in prijs vooruitgaande. Russische en Oostenrijksche met geringe verandering. Mexikaansche met eenigen handel hooger begeerd.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Portugal, Oblig. 1862, 3 pc., 45 1/16, 45⅛. Rusland, O./L., 5 pc., 102. Oostenr., Metall., 2½ pc., 28 11/16; dito Oude, 5 pc., 56⅜; dito Nation., 5 pc., 63⅝. Mexico, Oblig., 3 pc., 29 7/16. Turkije, Binnenl., 6 pc., 37⅛, 3/16. Griekenl., Coup., f 1⅛ a 1 3/16.

LONDEN 11 December.

5 pc. Cons. cont.	92 a 92¼		3 pc. Peru.....	87	88
id. id. op tijd..	92⅛	92¼	4½ pc. idem. Urib..	98	99
3 pc. Oostenrijk	60	65	id. te New-York	80	83
dito 1859	60	65	3 pc. Portugal..	47½	48½
4½ pc. België...	98	100	5 pc. Rusland...	96	97
5 pc. Braz. 1824	100	102	4½ pc. idem....	93	94
id. 4½ pc. 1852..	93	94	3 pc. idem....	60	61
idem 1858.....	93	94	3 pc. Spanje...	54½	55½
idem 1860.....	93	94	2 pc. idem...	46½	47
6 pc. Buen.-Ayr.	92	94	idem Amort....	23	23½
6 pc. Chili.....	102	104	id. Cert. Coup..	8	8½
3 pc. idem....	77	79	5 pc. Sardinië..	81	83
5 pc. Denemark.	—	—	6 pc. Turkije..	83½	84½
3 pc. Mexico...	85	86	idem Nieuwe...	70	70½
2½ pc. Holland.	65¾	66½	4 pc. idem.....	102	103½
4 pc. idem.....	101	103	3 pc. Venezuela	24¼	24¾
Equador.......	16¾	17¼	idem Uitgest...	12	12½
id. Land-warr.	—	—	Wissel Amst.krt.	11.14	a 14½
3½ pc. Grenada.	27	27½	idem 3 m......	11.16½	a 16¾
id. Uitgestelde.	5¾	6¼	idem Rott. 3 m..	11.16½	a 16¾
3 pc. Mexico...	30¾	31¼	idem Parijs kort.	25.15	a 22½
4½ pc. Peru....	98	99	idem 3 m......	25.40	a 45

Engelsche fondsen een weinig williger. In vreemde nog steeds trage handel.

PARIJS 11 December.

Frankrijk 3 pc. a cont. 70.40, 70.50; dito op ultimo 70.60, 70.65; dito 4½ pc. a contant 97.55; dito op ultimo —; Bank-Actiën 3397.50, 3395; Crediet Mobilier 1110, 1100. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 427.50. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. —; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe 54; dito Binnenl. 3 pc. —; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. —. Italië Leen. —.

Op de iets betere Londensche merken was de stemming voor binnenl. fondsen iets gunstiger, hoewel er genoegzaam niets omging.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 12 December.

Suiker. Van ruwe zijn heden afgedaan 353 kr. Java fraai Stoom- n.° 16 per Auguste May, prijs geheim.

SCHIEDAM 12 December.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Arch. f 226 6/w.; 144 ℔ dito f 228 3/m.; 145 ℔ Riga Pools. f 232 6/w. Gerst, 133 ℔ Coursche f 198 3/m.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust f 13.75.
Jenever, » » » » » » 19.25.
Amst. Proef » » » » » » 20.50.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel.................. » 1.60.

AMSTERDAM 12 December.

Suiker. Van ruwe zijn heden afgedaan 505 kr. Java n.° 10 kwaliteit slap tot f 26½ voetstoots van boord, binnen per Gevalia.

Huiden. Heden zijn bij inschrijving afgedaan 825 st. Runder- per Mentor.

Granen. Tarwe tot vorige prijzen: 128 ℔ O. bonte Pools, f 340, f 342; 128 ℔ N. dito f 340; N. bonte dito f 360 per 2400 kil.; 130 ℔ dito f 347. Rogge dadelijk stil: 119 ℔ Odessa f 203; 126 ℔ Pruiss. f 240; Amerik. f 210 per 2100 kil.; op levering vaster, Maart en Mei f 190. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

Zaden enz. Lijnzaad een doen: 110/111 ℔ Taganrok f 372½. Raapolie op 6/w. f 49¼; vlieg. f 48; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 44; 1 Mei f 47¾. Lijnolie op 6/w. f 41¾; vlieg. f 40; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 39, f 39¼; 1 Maart, April en Mei f 39, f 39¼. Hennepolie op 6/w. f 48; vlieg. f 46¾. Raapkoeken per 1040 st. f 85 a f 90. Lijnkoeken per 104 stuks f 11½ a f 14.

Vetwaren. Traan. Zuidzee f 42 a f 43, Robben- f —, Archangel f —, Astrakan f —, Lever- bruine f 50 a f 51, blanke f 54 a f 55. Rondvisch per 50 Ned. ℔ f 14. Ansjovis. 1862r f 8½, 1861r en 1860r f 8, 1859r en 1858r f 5.

LONDEN 11 December.

Suiker. W.-I. zeer stil, 594 v. bedongen vorige prijzen; 600 k. Havana bedongen goed n.° 14 a 14½ 41/, slap n.° 14½ a 15 40/. Geraffineerde flaauw, ord. lompen en brooden 46/ a 46/6. — *Rum* vast; Penang 1/4½ a 5/, goed en mooi Demerary 1/6½ a 1/7, good fair Jamaica 2/6. — *Koffij* vast, doch stil. — *Thee* met eenigen handel in Congo tot vorige prijzen. — *Rijst* stil, ros Bengal 7/9. — *Vruchten.* Eleme en Sultana Rozijn 38/ a 42/, oude Sultana 33/; Turksche Vijgen 23/ a 59/. — *Jute* met meerdere vraag; 500 b. bedongen common to good common £ 20 a £ 23.10. — *Hennep.* Russische vast. rein £ 38.10 a £ 39.10; Kurrachee £ 30.17.6; 200 b. Manilla bedongen £ 24.5 a £ 25. — *Katoen* vast. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer vast 54/6. Zink vast, loco £ 18. — *Oliën.* Lijn- vast 38/6; Raap- stil, buitenl. 47/6; Patent- 50/6; Cocos- met goeden handel in Cochin tot 57/6, Ceylon stil 53/6; Palm- flaauw 41/; Terpentijn- stil, Amerik. 110/, Fransche 85/ a 87/. — *Talk* iets vaster; oude 44/6, nieuwe 45/6, tot ult.° 45/3, voorjaar 45/6, Maart 46/.

Veemarkt. Met grooten aanvoer van Hoornvee en Schapen waren prijzen zeer flaauw. Kalveren insgelijks goed aangevoerd; onveranderd in prijs. Varkens stil. Men noteert: Ossen 3/2 a 4/10, Schapen 3/8 a 5/10, Kalveren 3/6 a 4/8, Varkens 3/10 a 4/10.

LIVERPOOL 10 December.

Suiker onveranderd; 3000 z. Pernam bedongen 19/3. — *Rijst* stil. — *Campêchehout.* Jamaica £ 5. — *Fustic* £ 5.7.6. — *Jute* prijshoudend. — *Hennep.* 500 b. Manilla bedongen £ 24.15 en 1000 b. zeilende £ 24.

ANTWERPEN 11 December.

Koffij stil doch vast in prijs. — *Granen* zonder omzet. — *Oliezaden.* Puik Odessa Lijnzaad f 16½. — *Tabak.* 70 t. Amersfoort zijn heden afgedaan om naar Nederland terug gezonden te worden.

HAVRE 9 December.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren 800 b., en heden tot 3 ure reeds ruim 3000 b. tot vaste prijzen; New-Orleans bas fr. 285, Tinnevelly bon ord. fr. 195. — *Koffij* met belangrijke omzettingen; Haiti fr. 85 a 86 entr., dito van de Kaap fr. 87½ a 88, Rio ongew. fr. 81 a 83, Santos fr. 81 a 90 entr., Java fr. 122 cons. — *Suiker.* Antilles n.° 4 fr. 48 cons. — *Huiden.* New-York gez. Koe- fr. 46½. — *Asschen.* Pot- stil; Paarl- fr. 45. — *Rijst* in veiling flaauw; 100 b. Bengal bedongen fr. 16, 600 b. Ballam fr. 12.50. — *Wol.* La Plato vette fr. 1.70 a 2.40. — *Jute.* 100 b. bedongen fr. 30. — *Campêchehout.* Haiti Port au Prince en Marigoon fr. 5.50, dito Carmen fr. 11.50.

Den 10 December.

Katoen met goede vraag tot hoogere prijzen; verkoopen 2500 a 3000 b.

AVIGNON 8 December.

Meekrap. Ten gevolge der menigvuldige regens is de handel zeer onbelangrijk; prijzen zijn echter vast en zelf bestaat er neiging tot prijsverhooging voor goed geconditioneerde kwal. Men betaalde voor Racin Rosé fr. 32½ a 33½, Palud fr. 37 a 38, Napels 18/m. nom. fr. 37 a 38, 30/m. fr. 38½ a 39½, gemalen met eenige vraag, SFFFR fr. 43 a 44½, SFFFP fr. 48 a 49.

HAMBURG 11 December.

Koffij vast; verkocht 600 b. Rio en in loco 1000 b. diverse. — *Raapolie* loco en per Dec. 31.2, per Mei 29.12. — *Granen.* Tarwe stil. Rogge in loco flaauw; van Koningsb. 80 ℔ per voorjaar blijft tot 75½ rth. bco. te bekomen.

NEW-YORK 29 November.

Katoen. Met weinig vraag zijn prijzen deze week lager. Verkoopen ca. 2500 b. Men noteert middl. Upland en d.° New.-Orl. en Texas 65 a 66 c. — *Koffij* met goede vraag voor Rio tot vaste prijzen; 9000 b. bedongen 30 a 32 c. 700 matten Java werden tot 34 a 34½ c. afgedaan. — *Meel* is sedert ll. Zaturdag 15 a 20 c. gedaald; State superf. n.° 2 $ 4.75 a 5.50, d.° common brand $ 5.50 a $ 5.60, d.° good brand $ 5.65 a 5.75. — *Granen.* Tarwe 1 a 2 c. lager, Chicago voorj. $ 1.15 a 1.21, Milwaukee Club $ 1.18 a 1.28, Amber Iowa $ 1.29 a 1.33, roode Wester $ 1.37 a 1.40, roode State $ 1.31 a 1.42, witte Amber State $ 1.44, witte Indiana $ 1.50 a 1.52. Gerst, puike soorten vast, ord. kwal. lager, State $ 1.46 a 1.53. Rogge hooger, Wester 82 a 85 c., State 94 a 95 c. Haver met goede vraag 64 a 67 c. Mais 1 a 2 c. lager. — *Melassen* stil, Cuba 35 a 37 c., Porto Rico 48 c., Barbados 39 a 44 c., New-Orl. 40 a 42 c. — *Terpentijn* $ 2.49½ a 2.60. — *Harst*, bruine $ 14 a 14½, n.° 2 $ 15 a 16. — *Provisien.* Spek met goede vraag mess. $ 13.18¾ a 13.25. Old. Western prima mess. $ 12.50 a 13.25. Clear $ 13.50 a 13.75. — *Vleesch* stil en prijzen lager. Repacked mess. $ 12.50 a 13, extra $ 13.62 a 14. — *Reuzel* ¼ a ½ c. lager, eetbare 9⅜ a 10 c. — *Rijst* flaauw. Rangoon en Patna 6¾ a 7¼. Patna 7½. — *Klaverzaad* stil 10¼ a 10½ c. — *Suiker* ¼ a ½ c. lager. — *Talk* lager 9¾ a 10¾ c. — *Tabak* prijshoudend. Light Leaf Lugs 13 a 15 c., Low Leaf 15½ a 17 c., Medium 17½ a 18½, good to fine 19 a 22 c., Choice 22½ a 24 c., Heavy Leaf Lugs 15½ a 16½, Low Leaf 17 a 19 c., Medium 20 a 22½ c., good to fine 23 a 27 c. Choice 28 a 30 c., Seedleaf Conn. 10 a 30 c., State en Wester 9 a 25 c. — *Vrachten* naar Liverpool: Granen 8 a 8½ d. Meel 2/1½ a 2/3. Katoen ¼ d. Zwaar goed 20/ a 30/. Vleesch 5/ a 5/6. Spek 2/9. Harst 2/6. Tabak 30/ a 35/.

Advertentiën.

Bevallen van een' ZOON Vrouwe *M. J. VIRULY*—GLEICHMAN.
Rotterdam 12 *December* 1862.

Heden overleed te *Sommelsdijk*, tot onze droefheid, in den gezegenden ouderdom van bijna 88 jaren, onze waarde Vader, de Heer J. A. VAN ES, *Oud-Visiteur der Quarantaine enz.*

D. H. VAN ES.
Middelharnis A. VAN ES,
10 *December* 1862. VAN WEEL.

Voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwdvader, den Heer JAKOB HIRSCH, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank.

D. HIRSCH.
Rotterdam E. HIRSCH,
12 *December* 1862. HIRSCH.

Wij betuigen onzen hartelijken dank, ook namens wederzijdsche Betrekkingen, voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon.

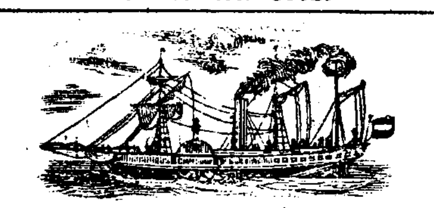
H. J. NIERSTRASZ.
Rotterdam J. M. W. NIERSTRASZ,
13 *December* 1862. VAN MARLE.

Openbare
PLEGTIGE GODSDIENSTIGE VIERING

van het **Vijf en Twintigjarig bestaan** des Gestichts voor Israëlitische Oude Lieden en Zieken alhier, op ZONDAG den 14 DECEMBER e. k., des namiddags ten half twee ure, in de **Groote Kerk** der **Nederl. Israël. Hoofdsynagoge.**

De **Feestrede** zal worden uitgesproken door den Wel Eerw. Zeer Geleerden Heer Dr. JOSEPH ISAACSSOHN, Opper-Rabbijn.

Rotterdam den 10 *December* 1862.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.
ROTTERDAM — LONDEN.
Schroefschoener FIJENOORD,
Kapit. *M. van 't Hoff.*

Van ROTTERDAM naar LONDEN,
ZONDAG 14 DECEMBER, 's morgens 8 ure.
» 21 » » 8 »
» 28 » » 8 »

Van LONDEN naar ROTTERDAM,
DONDERDAG 18 DECEMBER, 's morg. 8 ure.
» 25 » » 7 »

De dienst van beide Stoomschepen staat in verbinding met de naar en van **Manheim** en tusschen gelegene Plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

☞ Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

ACADEMIE
VAN
BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.

KUNSTBESCHOUWING
met DAMES,
MAANDAG 15 DECEMBER 1862,
des avonds ten 7 ure.
Portefeuille van den Wel Edel Gestr. Heer Mr. W. N. LANTSHEER, van *'s Gravenhage.*

TENTOONSTELLING
DER
SCHILDERIJEN
van den Heer GUDIN,
ten behoeve van een weldadig doel,
DAGELIJKS, van **10** tot **4**, en des ZONDAGS, van **11** tot **3** ure.

249e Loterij. 5e Klasse

De **f 100,000, f 50,000, f 30,000, f 25,000** en vele andere **Kapitale Prijzen** ingebleven zijnde, zoo kunnen aan de onderscheidene Kantoren nog

GEDEELTEN van LOTEN

verkregen worden. De Prijs is **f 80** per Lot.
Rotterdam 12 *December* 1862.

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van **Rotterdam** zullen op Vrijdag den 19 December 1862, des namiddags ten 2 ure, ten Raadhuize aldaar Aanbesteden:

De LEVERING van PAPIER en eenige verdere SCHRIJFBE-HOEFTEN voor het Gemeentebestuur, over het jaar 1863;

op de Voorwaarden, die, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de Plaatselijke Secretarie ten Raadhuize dezer Gemeente, en ook voor den prijs van 15 Centen verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. VAN WAESBERGE en ZOON, Boekdrukkers, in den Houttuin, wijk 11, n.° 194.

Nieuwe Couranten-Leesinrigting,
VAN
H. W. DUSAULT,
OPPERT, wijk 6, n.° 47.

Ten gevolge van het BERIGT in de **Rotterdamsche Courant** zal die **COUR**... *gratis* Bezorgd en Teruggehaald worden aan hen, die zich tegen 1 Januarij 1863 bij hem Abo...

Naar alle **Steden en Dorpen** wordt dezelve *franco* per Post verzonden:
den 1sten dag, des namiddags, f 3.50 } per 3 Maanden.
» 2den » » » - 2.20 }
Die zich tegen 1 Januarij eerstk. abonneert, *tot dien tijd* de **COURANT** *gratis.*
Brieven en Informatien *franco.*

TANDMIDDELEN *LAROZE*
TOT BEHOUD VAN DE TANDEN EN HET TANDVLEESCH.

Het is bekend hoe voortreffelijk deze zijn om aan de Tanden hunne natuurlijke witheid, aan het Tandvleesch zijne gezondheid te doen behouden, terwijl zij Zwelling, Scorbuut, Zenuwaandoening der Tanden voorkomen.

Tand-Elixir. Het baat spoedig en zeker om de verrotting te doen ophouden en terstond ligte en hevige Tandpijnen te genezen; het voorkomt Zinkings, verre van die te verwekken, gelijk zoo vele dusgenaamde Middelen.

Poudre Rose à base de Magnésie. Dit doet de Tanden hunne witheid en gezondheid behouden, neemt het vuil weg en belet de terugkeer daarvan, versterkt het Tandvleesch.

Tand-Opiat. Wegens het gemengd extract van kina, pyretrun en wijnsteen, waarmede het Tandvleesch wordt gewasschen, is dit het beste voorbehoedmiddel tegen Scorbutieke Aandoeningen, en tot voorkoming van het bederf der eerste Tanden door zijne krachtige medewerking tot hunne gezonde en gemakkelijke ontwikkeling.

Curatif Dentaire voor het schoonmaken van bedorven Tanden en het wegnemen aan hunne binnenzijde van alle oorzaak of gevolg van bederf, een onfeilbaar middel om verzweringen en pijnen te voorkomen welke op het plomberen volgen.

De flacon élixir of poeder 1 fr. 25; — de pot opiat 1 fr. 50; — de flacon curatif met het instrument 4 fr.

Depôt in elke Stad bij de apothekers, parfumeurs, coiffeurs, winkeliers in modes en nouveautés. Algemeen Depôt: PHARMACIE LAROZE, rue Neuve-des-Petits-Champs, 26. Voor verzendingen: bij J. P. LAROZE, rue de la Fontaine-Molière, 39 *bis*, te Parijs.

Men wordt verzocht op te geven in welke taal de gebruiksaanwijzingen moeten zijn welke bij ieder middel gevoegd worden.

RHUMES
Borst- en Keelaandoeningen.

50 Geneesheeren aan de Hospitalen van Parijs, Voorzitters en Leden van de *Académie de Médecine*, hebben de voldoende uitwerking van den **SIROOP** en **PATE DE NAFÉ** van DELANGRENIER en hare voortreffelijkheid boven alle andere Borstmiddelen bevestigd.

Depôt: Rue Richelieu, 26, te Parijs; te Amsterdam bij Mme. TENBACK, Vijzelstraat, en te Rotterdam bij den Heer VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

Nieuwe Uitgave.
ZELFBEWARING

een **geneeskundig Volkshandboek**, over de genezing der Zenuwenverslapping van het Ligchaam, als een gevolg van geheime gewoonten of buitensporigheden, die de verrigtingen, waartoe de manbaarheid den mensch in staat stelt, vóór den tijd uitputten, alle hoop op nakomelingschap vernietigen en het huwelijksgeluk in gevaar brengen, door de vervulling te beletten van de verbindtenissen, die een der voornaamste grondslagen van het leven zijn: — door Dr. LA'MERT, N.° 37, Bedford Square te Londen, Lid van het Heelkundig Genootschap in Engeland, enz. Hij is dagelijks ten zijnen huize te consulteren. Wie niet bij hem kunnen komen worden met goed gevolg door middel van briefwisseling behandeld, en de Geneesmiddelen worden in het geheim en op veilige wijze naar alle deelen der wereld verzonden.

De ZELFBEWARING (*La Préservation Personelle*), versierd met zeer veel afbeeldingen en voorbeelden, is verkrijgbaar bij de Boekhandelaars H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, *Rotterdam;* H. A. MEIJER, N.Z. Voorburgwal, over de Molsteeg, te *Amsterdam.* De Nederlandsche vertaling voor 70 Cents, en *franco* per post 85 Cents; de Fransche uitgave voor 50 Cents, *franco* per post 60 Cents. Op *franco* aanvrage wordt het Werkje door het geheele Rijk verzonden.

NB. Men gelieve opmerkzaam te zijn, dat de éénige uitgave van dit Werkje, onder toezigt en met toestemming van den Schrijver Doctor SAMUEL LA'MERT gedrukt, die is, verschenen bij H. A. MEIJER.

YPEN- EN WILGENBOOMEN.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal op Woensdag den 17 December 1862, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Gt. **Koppenol**, te Hoogvliet, in het openbaar Verkoopen: **175 zeer zware, lange en gladde YPENBOOMEN, 240 WILGENHOOFDSTOVEN** en **30 opgaande WILGENBOOMEN,** geschikt voor KLOMPHOUT; alles staande aan den Middeldijk onder Pernis.

Nader onderrigt bij de Heer C. VERMAAT Jz., te Hoogvliet, en genoemden Notaris.

SCHOUWBURG.

Zaturdag 13 *December. Aanvang* 7½ *ure.*
28ste Voorstelling van het doorloopend, 15de Voorstelling van het Zaturdag Abonnement.

DIE JÜDIN,
grosse Oper in 4 Acten, von HALEVY.

Zondag 14 *December. Aanvang* 8 *ure.*
MARIE JEANNE,
of de Vrouw uit de Volksklasse,
Tooneelspel in 5 Bedrijven.
Daarna: **NIET JALOERSCH,** Blijspel met Zang in 1 Bedrijf.

NIEUWE SCHOUWBURG,
op de Kruiskade.
Koninkl. Hollandsche Tooneelisten,
onder Directie van
J. C. VALOIS.
Sluiting van het Tooneel tot den eersten Januarij (Nieuwjaar).

Op ZONDAG den 14 DECEMBER 1862:
DE ARMEN VAN PARIJS,
Drama in 7 Tafereelen, naar het Fransch van E. *Brisebarre* en *E. Nus*, door B. L.

1e Tafereel: De Bankier van Bordeaux.
2e » De Bedelaar van Saint-Etienne-du-Mont.
3e » Armen in een zwarten rok.
4e » Slechte rijken.
5e » Eene kleinigheid, als 't u belieft?
6e » De Wanhoop.
7e » Schamele armen.

De Groote Pauze na het Vijfde Tafereel.
Aanvang ten ***acht*** *ure.*
Eerste Rang f 0.99. Parterre f 0.75. Galerij f 0.30.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, 7.45.
» » alleen n. 's Hage: 10.30 's morg., 5.30 's namidd., 9.45 's avonds.
» Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, 7.40, 9.55.
» 's Hage n. Rott. 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8, 10.40.
Aankomst te Rott.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45, 10.40.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.30 's morg. en 3.10 's namidd.
» Breda: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's namidd.
» Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., en 5.50 's namidd. de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Rijn-Spoorweg.

Vertrek van:
Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.55, 7.50.
Utr. n. Rott: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 8.40.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 9.20.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.50.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZATURDAG 13 December 1862, N.º 297.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Vrijdag 12 December.

(VERVOLG.)

Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp betreffende de

Doorgraving van Holland op zijn smalst en den waterweg van Rotterdam,

wel bepaaldelijk over art. 1 (*het kanaal door Holland op zijn smalst*).

De heer *Godefroi* schetst den indruk, dien deze beraadslaging op hem gemaakt heeft. Hij meent Amsterdam te kunnen vergelijken met een drenkeling, omringd door vele belangstellenden, die zeggen hem te willen helpen doch hem beduiden dat hij door eigen schuld in het water ligt en hem dus maar verder laten spartelen. Van al de leden die deze wet bestreden hebben, van allen door wie het ontwerp het meest wordt tegengewerkt, gaat de bestrijding uit op dezen grond: dat Amsterdam *zijn belang niet kent*. Spreker is voornemens op die redevoeringen eenige opmerkingen te maken, want eene eigenlijke redevoering te houden komt niet te pas; alles is reeds gezegd. Indien spreker eene redevoering hield, zou hij tot onderwerp kiezen het groote algemeene belang van het kanaal, in verband tot de productiviteit der toekomstige spoorwegen, en dan zou hij wijzen op een alleropmerkelijkst voorbeeld van ontwikkeling in het buitenland, namelijk Havre, waar een reusachtige vooruitgang bereikt, en de Fransche Reg., juist met het oog daarop, alles doet wat mogelijk is, om de reede van Havre te verbeteren en vatbaar te maken voor nog grootere ontwikkeling. Kolossale werken worden daar aangelegd, alles met het oog op het verbindingspunt dier zeehaven met de Seine. Na dit te hebben vooropgesteld, keert spr. terug tot de leden, die zeiden dat Amsterdam zijn belang niet kent. In de eerste plaats behoort daartoe de heer van Voorthuysen, die tegen het ontwerp zou stemmen, omdat Amsterdam mishandeld wordt. Reeds heeft de Min. van Binnenl. Zaken daarop afdoende geantwoord. En daarenboven, Amsterdam *ontkent* dat het mishandeld wordt, Amsterdam is niet jaloersch op Rotterdam. Het is waar, Rotterdam ligt gunstiger dan Amsterdam, en de positie van Rotterdam zal nog beter worden, maar *juist* daarin bestaat de *afdoende* reden om de positie van Amsterdam te verbeteren, niet om Amsterdam in eene achterlijke positie te laten. Spreker komt 2º, tot den heer Blussé, die, ook in het belang van Amsterdam, tegen het ontwerp is, maar toch ook de groote behoefte heeft bewezen aan de verbetering der waterwegen, en loyaal het onmiskenbaar belang van den handel van Amsterdam in het licht heeft gesteld. Die spreker is echter bezorgd voor de afsluiting van het IJ, gelijk ook de heer van Foreest uitriep: ik onderteeken het doodvonnis van het IJ niet. Dat punt is reeds door den heer Heemskerk Az. voldoende toegelicht, en spr. wijst voorts op de brochure van den heer de Quack, waarin ook dit punt behandeld wordt. Spr. vraagt op zijne beurt: als het kanaal zoo tegen het belang van Amsterdam is, waarom laat Amsterdam zich dan niet gelden? De reden hiervan is niet, dat Amsterdam meer hecht aan den buiten- dan aan den binnenlandschen handel; dat beweren is onjuist en is reeds voldoende door de heeren Fransen van de Putte en Heemskerk wederlegd. Indien de afdamming van het IJ nadeelig ware, zouden dan alle provincien, aan de Zuiderzee gelegen, daartegen niet luide zijn opgekomen? En wat zien wij? Geen der leden uit die streken is er opgestaan. Integendeel, de heeren Mijer en de Meester verklaarden zich voor het ontwerp, terwijl de heer de Meester het punt opzettelijk behandeld heeft. Ook het lid uit Friesland, de heer Idserda, — welke provincie zoo veel belang heeft bij de vaart op de Zuiderzee, — is voor het ontwerp. Uit de provincie Overijssel zijn er 10 adressen van de Kamers van koophandel en de Twentsche vereeniging ingekomen. Voorts adressen van de Kamers van koophandel van Noordbrabant, uit Friesland, Zuidholland, Groningen, Drenthe, Utrecht en Limburg. In geen enkel dier adressen worden er klagten aangeheven over benadeeling van de binnenlandsche scheepvaart. Vooral de adressen uit Zuidholland hebben spreker getroffen, omdat uit de daarin opgenomen gronden blijkt dat het nieuwe kanaal, juist voor de binnenlandsche gemeenschap, groot voordeel zal opleveren. Zuidholland, Noordbrabant en Limburg, waarmede zoo vele handelsrelatien bestaan, zijn dus ook voor het ontwerp. Men zal zeggen: het is gemakkelijk adressen te schrijven. Ja, antwoordt spr., dit is het geval bij een petitionnement waarbij op de menigte gewerkt wordt. Maar zoo iets van zelfstandige ligchamen te veronderstellen, en wel dat zij tegen het belang hunner eigene provincie zouden petitionneren, dat gaat te ver. — Nu zegt de heer Blussé wel: men zal de stoomvaart toch niet krijgen, en daarom helde hij over tot de verbetering van het Noordhollandsche kanaal. Maar als de stoomvaart toch niet komt, dan vervalt die geruststelling. Wat overigens de stoomvaart betreft, wijst hij op den brief der Amsterdamsche stoomboot-maatschappij, in het boekje van den heer Quack opgenomen. Indien de opmerking waar is, dat Rotterdam beter voor de stoomvaart is gelegen, dan bestaat juist daarin de reden om den toestand van Amsterdam te verbeteren; maar die vraag moet het standpunt niet zijn, waarvan de Regering of de Vertegenwoordiging uitgaat. Als men het eens is dat er noodzakelijke behoefte aan eene kortere gemeenschap bestaat, dan moet de Vertegenwoordiging de middelen daartoe verschaffen. De verdere taak blijft aan den handel over; schiet deze te kort, de Regering en Vertegenwoordiging hebben haren pligt gedaan.

Wat ten 3º de bezwaren van den heer van Foreest betreft. Dat lid heeft het ontwerp à outrance bestreden, doch hij denkt gunstiger over de bevordering der stoomvaart en wil daarom de verbetering van het Noord-Hollandsche kanaal. Bovendien waarschuwde de heer van Foreest Amsterdam voor de opkomst van Wijk aan Zee. Toen spreker dit hoorde, dacht hij: ik mag geen ruggespraak met kiezers houden, anders zou hij naar Amsterdam zijn gegaan en in eene meeting hebben voorgesteld of het niet beter ware art. 1 te schrappen. Maar dit kan nu niet. Misschien ook zou de handel van Amsterdam geantwoord hebben: begin maar eerst met het kanaal, wij kunnen ons later dan wel naar Wijk aan Zee verplaatsen. Spr. kan in allen gevalle verzekeren dat Amsterdam *nog belang* blijft stellen in art. 1 van het ontwerp. En nu dat kanaal op kleinere schaal, dat de heer van Foreest wil door eene radicale verbetering van het Noord Hollandsche kanaal; daarin ligt reeds de erkentenis dat de stoomvaart op het Noord-Hollandsche kanaal, zoo als dit thans bestaat, niet kan plaats hebben. En nu moet men aangaande de stoomvaart niet enkel op de vaart op Engeland wijzen; spreker voegt er bij het Zuiden en ook het Noorden van Europa. Wij maken hier eene wet voor de toekomst, en de stoomvaart is de scheepvaart der toekomst. De heer van Foreest wil eene radicale verbetering van het Noord-Hollandsche kanaal, maar dat blijft altoos een onvolkomen kanaal. Spreker laat nu daar de nieuwe belemmering van het Noord-Hollandsche kanaal, door de dubbele overbrugging van wege de rigting van den spoorweg van Nieuwe Diep naar Amsterdam. Doch als het Noord-Hollandsche kanaal wordt verbeterd, dan moet er eene behoorlijk ingerigte stoomsleepdienst georganiseerd kunnen worden. En volgens het verslag over de openbare werken kan zulks alleen met de meest mogelijke *omzigtigheid* geschieden, die trouwens een onmisbaar hulpmiddel is voor de stoomvaart op het Noord-Hollandsche kanaal, terwijl het nieuwe kanaal door zijne dimensien volmaakt geschikt voor de stoomvaart is. Zou het Noord-Hollandsche kanaal tot die capaciteit worden gebragt, dan zou men voor de kosten terugdeinzen, en nog zou het werk onvolkomen zijn, daar de vaart altijd 3 maal meer tijd dan het nieuwe kanaal zou vorderen, terwijl elk uur varens de kosten vermeerdert: daarbij moet men de concurrentie niet uit het oog verliezen. Van daar dan ook, dat in 1859 door de tegenstanders der doorgraving aangedrongen is op de afschaffing der kanaalregten en de inrigting van eene stoomsleepdienst voor rekening van den Staat. In de Memorie van Beantwoording op het ontwerp van 1860 heeft de toenmalige Regering de onmogelijkheid van beiden aangetoond. Nu beweert de heer van Foreest dat de doorgraving technisch onmogelijk is. Spreker zal zich van het beantwoorden dier vraag onthouden, maar zegt met den heer Mijer, dat er niet veel technische bezwaren zijn overgebleven. De heer van Foreest heeft als deskundige geoordeeld; maar spr. houdt zich aan de deskundigen, die de Regering gedurende 10 jaren heeft geraadpleegd en die allen in beginsel het werk hebben goedgekeurd. Wat de *uitvoerbaarheid* betreft, zijn zij stellig; en ten aanzien van de voortdurende instandhouding zijn zij wel is waar minder stellig, maar men verlieze niet uit het oog dat men ook in andere landen op die punten niet volkomen zeker was, terwijl toch later is gebleken dat, hetgeen nog eenigermate betwijfeld werd, werkelijk goed is afgeloopen. Ook hij herinnert aan de discussien over de droogmaking van het Haarlemmermeer. Toen ook zijn tal van technische bezwaren gerezen, en hadde de meerderheid zich in 1839 laten medeslepen, zeer zeker zou het Haarlemmermeer thans nog niet droog zijn.

Ten opzigte van het amendement van den heer van Bosse, zegt spreker: als iemand mij, afgescheiden van het artikel of het amendement, vroeg: wilt gij dan niet, als de concessie faalt, dat het werk van Staatswege worde aangelegd, dan is 't antwoord zeker bevestigend; hij denkt echter dat de Regering, die *de zaak ernstig wil*, bij het mislukken van de concessie, de zaak van Staatswege *zal* uitvoeren. Hij *zal* zich nog niet over het amendement verklaren en wil den loop der discussie afwachten.

De heer *Cool*, die alsnu ingeschreven was, zag van het woord af.

De heer *Dullert* verlangt een woord te spreken over het voorgedragen amendement, dat hij wenscht dat goed worde bezien. Hij herinnert, dat eenige jaren geleden, bij de behandeling van de wet over de Staatsspoorwegen, door anderen en door hem een amendement werd voorgesteld, om nog eerst den weg van concessie te beproeven, en dan de Staatsspoorwegen aan te nemen. Hij gelooft echter, dat die zaak bij het tegenwoordig amendement niet is te vergelijken. Uit de Memorie van Toelichting, door den heer van Bosse bij zijn eerste amendement gevoegd, verklaart deze toch, dat hij in de concessie geen heil ziet en er groote teleurstelling van verwacht. Als men nu zoo denkt over de concessie, dan begrijpt hij niet waarom men eerst beproeven zou de concessie te doen uitvoeren. Bovendien is het tweede gedeelte, dat nu bij art. 1 zou worden gevoegd, geschikt om het eerste deel, de concessie, te dooden; want nu zal de prikkel tot het wèl slagen van de concessie worden weggenomen. Naar aanleiding van hetgeen de heer van Bosse in de zitting van 10 dezer gezegd heeft, beschouwt spr. dit amendement als te beteekenen, dat het werk zal worden uitgevoerd door den Staat. Het kan dus alleen worden aangenomen door hen, die het werk verlangen en die tevens wenschen dat de Staat het werk uitvoere. Maar nu beweert spreker, dat het amendement niets anders is dan eene phrase, en dat, al wordt het aangenomen, men nog geen stap verder tot de uitvoering van het werk zal zijn gekomen. Hij meent dat de Regering zich bij dat amendement, al wordt het aangenomen, niet kan nederleggen. De Regering zal dan toch altijd met den concessionaris te doen hebben. En hij vreest, dat het gevolg van de aanneming van dit amendement zijn zal, dat de Regering het ontwerp zal intrekken. Hij acht het ook niet noodig dergelijke bepaling bij de wet vast te stellen. Geene Regering heeft de zaak met zoo veel ijver en zorg behartigd als de tegenwoordige. Het is dus geen zaak de Regering te binden voor het geval dat de concessie mogt mislukken. Hij heeft toch de overtuiging, die op daadzaken steunt, dat de Regering in dat geval de zaak niet zou laten loopen.

De heer van *Heiden Reinestein* is voornemens te stemmen tegen art. 1, maar vóór het amendement. Na den loop, dien deze discussie heeft genomen, is bij inderdaad verrast over de wijze waarop over dit artikel gesproken wordt. Zonder in de geheimen van de afdeelingen te treden, moet hij zeggen, dat sommige leden zich daar met kracht tegen het ontwerp hebben verklaard, en dat zij nu *volte face* maken. Hij acht zich gelukkig, dat de leden van de conservatieve partij zich gelijk blijven en thans geen ander gevoelen voorstaan dan onder het vorig bewind het geval was. Wat hem betreft, hij was altijd tegen de uitvoering van dit werk op de voorgestelde wijs. Hij heeft zich bij menschen, die er verstand van hadden, vergewist. Hij heeft dat gedaan met de eerlijke en waarachtige bedoeling, om, zoo de zaak goed was, haar niet in het water te doen vallen. Allen hebben echter verklaard, dat de zaak ondoelmatig was, en geen deskundige heeft het plan omhelsd. Nu heeft hij veel meer vertrouwen in die sommiteiten, dan in de verklaring van den concessionaris. Hij is tegen het artikel, maar verheugt zich in het amendement, omdat ook hij groote sympathie voor Amsterdam gevoelt en den bloei en de welvaart van de hoofdstad wenscht. Nu houdt hij zich overtuigd, dat de uitvoering van het werk alleen geschieden kan van Staatswege; zoodat alleen door de aanneming van het amendement de uitvoering van het werk verzekerd is. Neemt men het dus aan, dan neemt men tevens de zedelijke verpligting op zich, om eene uitvoering van Staatswege te steunen. Mogt dus de concessie vallen, dan zal hij later voor eene uitvoering van Staatswege stemmen.

De heer *van Goltstein* schetst den toestand, waarin wij ons thans bevinden. Wij worden hier al verder en verder gedreven. Aanvankelijk scheen men genoegen te nemen met de rentebetaling van het kapitaal, dat in deze zaak zou worden geschoten, terwijl men de uitvoering aan anderen zou overlaten. Thans zijn wij reeds zoo ver gekomen, dat er op wordt aangedrongen dat de Staat zelf de onderneming aanvaarde en dat het kapitaal door den Staat worde verstrekt. Dat is ook natuurlijk, want de concessie heeft weinig kans van te slagen. Dan moet de Staat noodwendig optreden, en dan kan hij niet terug deinzen voor de volvoering van eene zaak, die de wetgeving heeft goedgekeurd. En zoo zijn wij op den rand van den afgrond geplaatst, op het gevaar af van in de diepte neêr te zinken, zonder zelfs vooraf die diepte te kunnen peilen. Reeds 100 en meer millioenen zijn voor openbare werken bestemd. Toen daartoe besloten werd, heeft men gezegd: tot hiertoe en niet verder. En thans zullen wij ons in eene onderneming wagen, waarbij 20 ja welligt 40 millioenen gemengd zijn, terwijl niemand verzekeren kan hoe ver zich dat zal uitstrekken. En dat doen wij op een tijdstip, dat men de bronnen, waaruit millioenen voortvloeijen, tracht te doen opdroogen. Zoo het ooit te pas kwam om van de grondwettige formule gebruik te maken, om den Koning te verzoeken dit ontwerp in nadere overweging te nemen, dan zou dit zeker in het onderhavig geval zijn. Tot hiertoe is toch geen lichtstraal doorgedrongen. Alles is even duister. Geen ingenieur van den waterstaat heeft men kunnen vinden, die het vaderschap over deze wet zou willen aanvaarden. Nu heeft de Min. van Binnenlandsche Zaken wel gezegd: er bestaat onzekerheid bij de deskundigen; wij zijn onkundigen, maar gaan met de spade op den rug vooruit. Spr. bewondert den moed van den Minister niet, maar wel zijn overmoed. De Minister zegt ook: „Ik ben verantwoordelijk." Dat is ook het geval wat de uitvoering van het werk betreft, maar waar raming en vaststelling van een plan aan onze goedkeuring onderworpen zijn, daar is de Vertegenwoordiging ook verantwoordelijk. Die verantwoordelijkheid, die op de Vertegenwoordiging rust, kan zij niet op den Min. overdragen. Tot juiste beoordeeling van de zaak ontbreekt haar de kennis. Maar men stelle zich eens voor dat het kanaal tot stand komen kan, dat de millioenen niet gewaagd zijn, dat de resultaten niet zullen achterblijven en dat niet alle verwachtingen door de elementen den bodem zullen worden ingeslagen. Nemen wij dus de gunstigste veronderstelling aan, zal dan het doel verwezenlijkt worden? In geenen deele. Wat is toch dat doel? Dat is, om de stoomvaart langs den kortsten weg naar Engeland te verzekeren, en om in dat opzigt met Rotterdam te wedijveren. Dat doel wordt echter geenszins bereikt. Te Rotterdam heeft men eene open rivier, die geen bezwaar voor de stoomvaart oplevert. En hier zal men vinden een gesloten kanaal, waarin vele sluizen zullen zijn en waar kanaal- en sluisgelden zullen moeten betaald worden. Men zal dus de beoogde mededinging niet kunnen bereiken. Millioenen zullen er verteerd worden en het doel zal niet worden verwezenlijkt. Is er dan bij deze zaak zoo veel spoed noodig? Bestaat er periculum in mora? In geenen deele. De hoofdstad is door een kanaal aan het Nieuwe Diep verbonden. Die toegang is verre verkieslijk boven den naauwen toegang van het nieuwe kanaal. Bovendien zal de hoofdstad weldra door den spoorweg op nieuw daarmede worden verbonden. Men mag dus wel zeggen dat er geen periculum in mora bestaat, en dat het dus pligt is, de zaak nog eens ijverig te doen onderzoeken en niet ligtvaardig tot een besluit over te gaan. Hoe zal dit besluit worden genomen? Zal dat afhangen van de vraag, of het kanaal behoorlijk tot stand kan gebragt worden, of het in dat geval voldoen kan en of zoo vele kosten niet nutteloos zullen gemaakt worden? Het komt er op aan hoe deze zaak zal beschouwd worden. Hij hoopt, dat men hierin geen politieke questie zien zal en dat de Regering het denkbeeld, om van deze zaak eene politieke questie te maken, met verontwaardiging van zich zal afwerpen.

De heer *van Diggelen* gelooft dat deze zaak meer besproken dan doordacht is. In vele opzigten zal men de rekening buiten den waard gemaakt hebben. Hij wijst op verschillende punten van uitgaven, die men bij de berekening heeft vergeten. Alle grondslag voor de berekening van de kosten van onderhoud ontbreekt. In korten tijd zal men tonnen schats schade kunnen lijden. Alle werken, benoodigd tot bevaarbaarmaking van het kanaal van Pampus, waren primitief geheel vergeten, zoo als ook nu nog niet blijkt welk bedrag dat werk zal vereischen. Dit is heenstappen over de gewigtigste aangelegenheden. Wat ook anderen beweren, houdt hij vol, dat de scheepvaart van de Zuiderzee wel degelijk door de afsluiting van het Pampus lijden zal. Dergelijke bewering gaat te ver.

Tot dusver heeft hij betoogd dat het aanleggen van sluizen bij het Pampus de scheepvaart op de Zuiderzee zou belemmeren. Hij erkent echter dat dit bezwaar voor het groote belang moet wijken; evenwel moet voor de buitenwerken van den dijk goed gezorgd worden.

Onder de kosten die vergeten zijn, behooren ook die, welke op de begrooting niet zijn uitgetrokken, voor de stoomwerken noodig tot verlaging van den waterspiegel met 5 duim. Dat is eene zaak van niet gering belang, en daarmede staan vooral in verband de afwatering en bemaling der omliggende polders en boezems.

Verder in de begrooting rondziende, vindt spr. ook een post van risico, tot een zeer miniem bedrag. Geen man van ondervinding zou dat goedkeuren. Die post bedraagt nog geen 50, ja welligt geen 20 % van hetgeen men bij zulke werken voor risico brengt.

Spr. stapt thans van het finantiële punt af, maar wijst er nog alleen op dat in de Memorie van Toelichting uitzigt is geopend op tegemoetkoming in de verliezen, door toestemming van meer bedijking in de Zuiderzee. Spr. erkent dat daarvan veel partij kan worden getrokken, maar niet bij kleine stukjes. Hij voorspelt daarvan niet veel voordeel voor de actionnarissen.

Spr. wenscht thans eenige technische bezwaren te behandelen. (De vergadering wordt voor eene pooze geschorst. Na de schorsing vervolgt de heer *van Diggelen* zijne rede.)

Hij zet voorop dat er in de rede van den heer Heemskerk Az. groote vooringenomenheid heerscht in de beschouwing, dat dit plan zoozeer de belangen van de scheepvaart en de afwatering voor den landbouw vereenigt. Z. i. is juist het tegendeel waar; het eene heeft een hoogen, het andere een lagen waterstand noodig. Navigatie en suatie vloeken tegen elkander. Een ander bezwaar van spr. is, dat het kanaal, dat binnen de duinen zal worden gemaakt, niet breed genoeg is voor groote zeeschepen en stoombooten. Eene breedte van 61 ellen is nog maar de helft van die van het Zwolsche Diep. Hij treedt in meerdere bijzonderheden, ten betooge dat het kanaal op veel te kleine schaal wordt aangelegd. Moet men het later verbreeden, dan zal dit veel geld kosten.

Om tot een ander punt te komen. Als die haven aan de Noordzee ligt, dan moet zij door uitbaggering op behoorlijke diepte worden gehouden, hetgeen groote kosten zal veroorzaken. Men heeft wel de opmerking gemaakt dat de golven hier geene werking zullen hebben, omdat de hoofden op 10 el diepte in zee zullen worden aangelegd; maar het is niet alleen de golfslag, maar ook de stroomschuring die het zand in de havenkom zal brengen. Er bestaat dus voortdurende aanleiding tot verzanding, die ten laatste niet meer door baggering te verhelpen zal zijn, altijd met het oog op de noodige diepte voor de scheepvaart. Er blijft slechts één middel tot voorziening over, en dat is spuijing. Dat is hier ter zijde gesteld, terwijl er te Ostende veel werk van gemaakt wordt. Het is spreker niet om oppositie te doen, want hij is gezind liberale Ministerien te ondersteunen. Hij hoopt dus niet dat er eene politieke questie van gemaakt zal worden.

De heer *Poortman* zal een kort woord in het midden brengen over het amendement van den heer van Bosse. Hij laat de bedoeling geheel buiten questie, maar het *resultaat* zal zijn dat de concessie vervalt, gelijk ook door den heer Dullert bereids aangetoond is. Wie zal aan de concessie deelnemen, als de wet zegt dat, wanneer de concessie niet wordt uitgevoerd, de Staat het werk zal maken. Er is gevraagd: in welke houding brengt het amendement de Regering? Spreker vraagt: welke houding zou de Kamer aannemen als zij dat amendement goedkeurt? Zullen wij eene wet aannemen, waarvan de concessie de grondslag is, en tegelijk een amendement dat de concessie vernietigt? Spr. gelooft dus dat het amendement onaannemelijk is voor hen die de zaak willen en niet willen.

Ten tweede acht spr. het amendement eene phrase, en vraagt hij: is die phrase noodig voor een Min. die de zaak wil, en is zij niet krachteloos voor een Min. die haar niet wil? Die phrase heeft toch evenwel dat effect, dat door haar een der middelen om de zaak tot stand te brengen wordt ontnomen, namelijk de concessie. Spr. wil de zaak, om Amsterdam in een beteren toestand te brengen, opdat men eene eerste schrede doe op den weg waartoe het toch eenmaal komen moet: dat namelijk ook Amsterdam eene open haven naar zee erlange, gelijk Rotterdam.

De heer *van Voorthuysen* beantwoordt den heer Godefroi, doch zegt thans meer geneigd te zijn voor de wet dan eenige dagen geleden, mits nog eenige bezwaren van technischen aard uit den weg worden geruimd.

De heer *van Diggelen* wenschte nog enkele over 't hoofd geziene punten in zijne rede van zoo even te releveren.

1º, gelooft hij, in weerspraak met het gevoelen van den heer Storm van 's Gravesande, dat de *beton* in vele gevallen een aanprijzenswaardig materiaal is, en dat het mislukken der bedoelde verbindingen veelal te wijten is aan het gebrekkige materiaal dat daarvoor gebruikt wordt. Hij zou, bij het aanleggen van havendammen in zee, voor een gemengd gebruik zijn van rijswerk en rotssteen, namelijk een rijzen zinkwerk als grondslag, en daarop zware steenbezinking.

2º, bespreekt hij het amendement van den heer van Bosse. Gaarne zou hij medewerken tot al wat strekken kan om de zaak op soliede wijze te helpen tot stand brengen, maar het amendement — de bedoeling daargelaten — zal daartoe niet leiden. Hij wil nog geen bepaald oordeel uitspreken, maar behoudt zich zijne stem daaromtrent voor, en zal den loop der discussie afwachten.

De heer *Cool* heeft straks van het woord afgezien, omdat hij meende dat de discussie tot die hoogte was gekomen, dat de Regering het woord kon nemen, en hij de beraadslagingen niet wilde rekken. Daar nu echter nog onderscheidene sprekers het woord hebben gevoerd, wil hij zich nog enkele opmerkingen veroorloven omtrent het bijgebragte door sommige sprekers, en dan heeft hij in de eerste plaats het oog op de redevoering van den heer van Foreest, die met keurigheid van uitdrukking, eene betere zaak waardig, het ontwerp heeft bestreden. Dat lid heeft alle bezwaren laten rusten uit liefde voor Amsterdam; hij kwam op tegen de blinde en dwaze illusie aldaar, dat Amsterdam alleen door een kanaal te helpen zou zijn, en wilde het doodvonnis van het IJ niet teekenen. Dit is niet te verwonderen, omdat die afgevaardigde nog al dikwerf het IJ passeert; maar dan kan hij ook weten in welken toestand zich het IJ bevindt en hoe de toestand aan het Pampus is, welke belemmeringen en kosten aldaar voor de scheepvaart bestaan, welke spreker in bijzonderheden aanwijst. Over weinige jaren zal het IJ zoodanig zijn, dat het inderdaad voor de scheepvaart is afgesloten. Hetgeen thans beoogd wordt, zal dus de schipperij baten en tevens ook door betere afwatering den gezondheidstoestand bevorderen. Behalve deze belangen, zal ook de marinewerf grootere schepen kunnen bouwen. Bij de enquête is door een deskundige verklaard, dat het van de verbetering der waterwegen afhankelijk is, of de werf te Amsterdam aan de eischen der marine, ook voor het vervolg, zal kunnen voldoen.

Spr. staat vervolgens stil bij nog andere bezwaren, zoo als de vrees voor verzanding, waartegen hij overstelt het gevoelen van deskundigen over de afneming van de stranden. Die deskundigen zijn ook van oordeel, dat de bodem der zee op 10 el diepte volkomen rustig is. Hij beantwoordt ook sommige opmerkingen van den heer van Diggelen, die beweerd had dat de zaak niet doordacht was. De Regering heeft de zaak al 8 jaren doordacht, en spr. wijst op al de schrifturen die daarover gewisseld zijn en op al de rapporten van deskundigen die daarover zijn gehoord.

Men had gezegd: het kanaal was niet breed genoeg; het is waar dat, hoe breeder het zou zijn, hoe liever; maar men moet zich toch niet te zeer laten afschrikken door technische bezwaren en zich herinneren wat er vroeger nopens andere groote werken geschied is. Men moet vertrouwen stellen in eene Regering die de zaak ernstig wil.

De heer *Blussé* komt op tegen de voorstelling van den heer Godefroi, alsof hij gedreven was door naijver op Rotterdam en alsof hij daarom de doorgraving had bestreden. Spreker heeft zich over naijver volstrekt niet uitgelaten; en is het loyaal zulke vermoedens te opperen? Zou spreker dan niet kunnen zeggen tot den heer Godefroi: Gij wordt alleen gedreven door naijver tegen Rotterdam. Die spreker zeide: „Amsterdam is in eene ongunstige positie en moet de mededinging kunnen volhouden met Rotterdam." Maar dat gaat niet op, want voor den handel in het algemeen is er weinig aan gelegen of de handel gaat over Amsterdam of over Rotterdam, mits de handel maar ga over Nederland.

Diezelfde spr. wees op Havre, die Fransche haven waarvoor zoo veel gedaan wordt; welnu Havre heeft eene diepte van 7 mètres, dat is juist de diepte van het Schulpengat. Bovendien is Havre de voorhaven van Parijs, en daar is het centrum van Frankrijks handel. De verbinding van het Nieuwe Diep met Amsterdam staat voortreffelijk in verhouding tot die van Havre met Parijs. Intusschen erkent spr. dat het Noord-Hollandsche kanaal voor groote schepen niet geschikt is, en hij verlangt dan ook dat daarin verbetering worde aangebragt. Nu heeft de heer Fransen van de Putte aangetoond en door een levendig tafereel van een storm op zee willen bewijzen, dat IJmuiden niet onveiliger is dan het Nieuwe Diep voor het binnenkomen van schepen. Maar spr. meent dat men moet betoogen dat het nieuwe zeegat even goed is om binnen te vallen, en dat zeggen de deskundigen niet. Wat daarvan ook zij, zijn groot bezwaar blijft het afsluiten van het Oostelijk IJ.

Men zegt dat Amsterdam toch zijn belang dient te weten; dat is ook zoo, maar men vergete niet dat, als men eenmaal onder zekere indrukken is en wanneer men eene zaak bepaald heeft, men er dan aan hecht.

Men heeft ook gewezen dat de Kamers van koophandel aan den oever der Zuiderzee voor het plan zijn tot afsluiting van het IJ. Ook dat begrijpt spr. Men heeft waarschijnlijk die collegien vriendelijk uitgenoodigd adressen tot goedkeuring in te zenden. Daaraan wordt gaarne, ter wille van de hoofdstad, voldaan. Maar spreker blijft volhouden dat de afsluiting van het oostelijk IJ aan de binnenschipperij groot nadeel zal toebrengen en op Amsterdam nadeelig zal terugwerken. Hij wijst er op, ten voorbeelde, hoe Rotterdam en Dordrecht ijveren tegen de spoorwegbrug over de Maas, en dat wel alleen wegens het nadeel der binnenlandsche scheepvaart. Hier nu zal men niet hebben eene hooge brug van veel wijdte, maar eene sluis. Alles komt hierop neder, dat het Amsterdam te doen is om de stoomvaart, maar hij herhaalt de woorden, zoo straks gehoord, dat Amsterdam die nimmer gelijk met Rotterdam kan hebben. De trans-atlantische vaart op groote schaal zal ook nimmer komen. In 1850 bestond daartoe het plan te Rotterdam, maar men bevond dat dit geene aannemelijke rekening kon geven. Zonder subsidie of particuliere verzending gaat het toch niet. Wat het amendement van den heer van Bosse betreft, ofschoon spreker ook de voorkeur zou geven aan de onderneming voor Rijks rekening en in dat geval geen zamenkoppeling van beide ontwerpen zou verlangen, zoo acht hij het toch niet geschikt om dit bij een amendement uit te maken, dat zoo maar ter tafel wordt gebragt, en dat van zulk een diep ingrijpenden aard is. Daarom is hij er ook tegen.

De heer *de Meester* beantwoordt nog de heeren van Diggelen en Blussé. De Kamers van koophandel der oeversteden van de Zuiderzee mogen niet ondersteld worden tegen het belang der ingezetenen te requestreren. Zij hebben dit gedaan na onderzoek, en deskundigen hebben haar zelfs het voordeelige van het plan doen kennen, ondanks de afsluiting door eene sluis.

De heer *van Bosse* had zich voorgesteld door zijn amendement een debat te openen over de vraag of de uitvoering van het werk meer wenschelijk was van Staatswege dan bij concessie. In die verwachting is hij echter teleurgesteld. Intusschen heeft zich geen enkel lid tegen de wenschelijkheid om de zaak van Staatswege uit te voeren, uitgelaten. Zijn eerste amendement kwam hem voor duidelijker en krachtiger te zijn, maar hij heeft het ingetrokken, omdat hij bevreesd was dat, even als vroeger bij soortgelijke gelegenheid, er dagen zou worden beraadslaagd over de vraag of het wel als een amendement kon worden beschouwd. Uit dien hoofde heeft hij thans aan zijn amend. eene anderen vorm gegeven. Hij merkt daarbij op dat de Regering bij de behandeling van deze zaak niet meer vrij was; zij was gebonden door hetgeen de vorige Regering had gedaan; zij moest òf de concessie verdedigen, òf haar stilzwijgend bejegenen of bestrijden. De argumentatie van sommige leden, dat zijn amendement eene bloote phrase was, komt hem zonderling voor. Zoo het toch eene waarheid is dat zijn amendement niet voldoende is, en dat er eene nadere wet zou worden gevorderd om de zaak van Staatswege uit te voeren, dan moet hij zeggen dat art. 2 ook niets beteekent en dat er dan ook eene nadere wet voor den waterweg van Rotterdam komen moet. Het was zijn doel, zoo de concessionaris in gebreke mogt blijven, de gevolgen te voorkomen die daaruit voor Amsterdam zullen voortvloeijen. Hij meent het toch te mogen vragen: wat zal Amsterdam hebben gewonnen met de aanneming van dit wetsontwerp, als de concessionaris in gebreke blijft? Men heeft ook gezegd dat in dit geval een krachtig Ministerie de zaak niet zal laten varen. Die opmerking heeft hem bevreemd, omdat diezelfde spreker zeide, dat, zoo het amendement werd aangenomen, elke prikkel voor belanghebbenden zou vervallen. Ook heeft diezelfde spreker opgemerkt dat de Regering bij eene aanneming van het amendement het ontwerp zou intrekken. Dat zou spr., den heer van Bosse, niet bevreemden. Dit schijnt zelfs uit het stilzwijgen van de Reg. te zijn af te leiden. Ten einde nu van zijne zijde geene aanleiding te geven dat er niets tot stand kome, *trekt hij ook dit nadere amendement in.*

De heer *Mijer* herinnert dat hij gisteren het amendement van den heer van *Bosse* had ondersteund, en dat, nu deze het intrekt, hij het overneemt. Het eenige punt van verschil tusschen het geachte lid uit Zutphen en spreker is dit: dat eerstgemelde het amendement als eene regtstreeksche oorlogsverklaring tegen de concessie beschouwt. Dit nu is bij spreker volstrekt het geval niet. Er is in deze discussie veel van eerlijkheid en goede trouw gesproken, en nu moet hij zeggen dat de Regering eerlijk gehandeld heeft door art. 1 aan de goedkeuring van de Wetgevende Magt te onderwerpen, daar de Regering zich heeft verbonden de concessie aan de bekrachtiging bij de wet te onderwerpen.

In antwoord op sommige sprekers zegt hij, dat hij deze zaak ernstig opneemt, en dat hij dan ook moet bekennen dat hij gedurende deze discussie onder eenen ernstigen indruk verkeert. De Min. van Binnenl. Zaken heeft gezegd dat hij hier was verschenen met de spade op den rug. Hij heeft den Min. altijd in die houding voor zich, maar voor den Min. staat de concessionaris. Als de concessie wordt aangenomen, dan moet deze beginnen; maar dan kan de spade niet meer op den rug blijven, en dan vangt de taak van de Ministers van Binnenl. Zaken en van Finantien ook aan. Hij zal vóór art. 1 en ook vóór art. 2 stemmen, ook al wordt zijn amendement op art. 1 niet aangenomen; maar hij moet er toch bijvoegen dat de Vertegenwoordiging niet alleen letten moet op de concessie, maar dat het voorname doel op den voorgrond moet staan. Het is mogelijk dat het werk door den concessionaris moet worden gestaakt; deze heeft zich met veel ijver een groot doel voor oogen gesteld, maar de uitvoering is, ook blijkens de rede van den afgevaardigde uit Goes, onzeker. Nu ziet spreker over de concessie naar het doel. Mislukt de concessie, dan moet er een ander middel worden aangewend om het doel te bereiken. De Regering erkent zelve in de gewisselde stukken eerlijk, dat, zoo er geen concessie bestond, zij voor eene uitvoering van Staatswege zou gestemd zijn. Spreker wenscht dus dat, voor het onverhoopte geval dat de concessie niet zou worden uitgevoerd, de zaak beslist zij. Dan eerst heeft men alles gedaan wat mogelijk is om Amsterdam te helpen. Hij is volkomen overtuigd dat alle krachten zullen worden ingespannen om de zaak ten uitvoer te leggen, en hij is het eens met den Minister van Binnenl. Zaken, dat onmogelijkheid van uitvoering niet meer geschreven staat, maar juist daarom wenscht hij aan de Regering de meest mogelijke ruimte te laten. Eindelijk vraagt spr.: welke de houding en de handeling van de Regering zijn zal bij eene aanneming van zijn amendement. Hij kan niet inzien dat de Regering in dat geval het ontwerp zou intrekken. Hij houdt zich overtuigd dat de Regering het doel wil, en dan kan hij niet begrijpen waarom hij zich tegen het amendement zou verklaren. Het is toch voorzigtig vast te stellen dat, zoo het eerste middel faalt, dan het tweede bij de hand zal worden genomen. Op die wijze is het alleen mogelijk het vertrouwen te doen ontstaan, dat Amsterdam gelijktijdige zorg voor een verbeterden waterweg als Rotterdam zal ondervinden. Wordt zijn amendement aangenomen, dan zal alle naijver tusschen de beide groote koopsteden worden voorkomen. Wordt het afgestemd, dan ruste de verantwoordelijkheid op hen die het hebben afgekeurd.

Bij het ver gevorderde uur wordt de ... der beraadslaging bepaald op morgen, ... 11 ure.

In den loop van de zitting is nog inge... wetsontwerp tot bekrachtiging van eene ... van den Gouverneur-Generaal van Neder... tot vrijen invoer van padi en rijst op Java ... Verzending naar de afdeelingen.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Rey...
te Rotterdam.